ԱՒԵՏԱՒԵՐ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՏԻՆԻՑԷ,
'ԻԼՄԻՑԷ, ՊԷՅԹԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏՄ.'ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏՐՐ

The Weekly **AVEDAPER**, American Bible House, Constantinople.

ՀԻԼՏ 51. ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՆՈՅԵՄԲԵՐ 28, 1908. Ն° 48

ՍԱՀԻՊ Ի. ԻՄԹԻՑԱՁ
Ա. Ք. ԿՐԻՆ

ՄԷՎԱՏՏ Ը' ՄԻՆՏԷՐԻՀԷ

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

Թէպէտեւ էթմիշ աւվալ ԹաւՒՔընտա պիր իշէ Թէքրար պաշլամագ

Ավլագի Թա'լիմ ու Թէրպիյէ գծնկրէսի

Փրօթէսթան ինգլլապը

Մուխթիրէլէր

ՀԱՅԱՔ ԹԱՍՎԻՐԼԷՐԻ

Մուճիպ ի խավՔ օլան գափու

Տու'ա ճպՔԹասը

ՄՈՒՀԱՐՐԷՐԱՔ

ՏօգԹօր Ջ. Ջ. Թրէյսի նաժընա պիր զիյնէԹ ՓՐՕՖ. Յ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

Բահալա մէճլիսի ՏՐ. Ո. Ս. SUS

ՇՈՒ'ՈՒՆԱՔ Ը' ՍԻՑԱՍԻՑԷ

Ա. Ե. ՊՕՏԱՃԵԱՆ ՄԱՔՊԱ'ԱՍԸ

ՖԻՆՃԱՆՃԸԼԱՐ ԵՕԳՈՒՇՈՒ

اوه‌دار هفته‌لق غزته — دره‌سدده بابل هاوسه

ԱՒԵՏԱԲԵՐ

ԷՐՄԷՆԻԱԿ

ԱԶԳ ԷՐՄ. ՀՕՌՈՒՆՑԱԹԸ ԻԼԻ ԹԻՒԲԾԷ

ՀԱՑԿԱԿԱՆ ՂԱԶԷԹԱ

(ԱՆԿԷԼԻԱՖՕՐՕՍ)

ՐՈՒՍԵՐ ՀՕՌՈՒՆՑԱԹԸ ԻԼԻ ԹԻՒԲԾԷ

Միւ՞. մեա՞ռս Հ. Ս. Պարնըմ

» Նագըր Հ. Մ. Այեն

» Չերիք Յ. Գ. Գրիգորեան

Պայպըլ Հաուս, Իսթանպօլ

Տէր ի Ա՞ատէթ, Թիւրքիա

THE AVEDAPER

(ANGELIAPHOROS)

A WEEKLY PAPER

PUBLISHED IN

ARMENIAN, ARMENO-TURKISH, AND GRECO-TURKISH

EDITORS H. S. BARNUM

H. M. ALLEN

H. K. KRIKORIAN

Offices: American Bible House

Stamboul, Cons/ple, Turkey

ՇԷՐԱ՛ԹԸ

Սէնէվկի	40 Ղրշ.
Ամէրիկա իչուն	2 Տօլ.
Ինկիլթէրրա ,,	8 Շիլին
Մէհմ սաիրէ ,,	10 Ֆրնգ.

Եղուէն Նուսխէսի 30 վր.

Ի՛ւանաթ գըյմէթլէրի միւ՛թէահիլ

TERMS

An. Subscrip.	Ps. 40
U. S. A.	$ 2
England	Shils. 8
Other countries	Fra. 10

Single Copy 30 Paras

Advertising rates on application

Ասօնըման, թէ՞սկամ վէ սարէս թէզաքկամէրնա ա՞իա պիլճիւմիէ մու հարբէսամ Տր. Հ. Ս. Պարնըմա կէօնտէրիլմէլի տիր։

ՄՈՒՀԻՄՄ Ի՛ԼԱՆ

Ա֊եոպէրին հէյ՛էմ ի իտարէի թահրիրիյէսի պինալբմէ գարիյու֊նէրնէն ճիտտի էմէլ ու արզուլարընա իճապէթ էթմէ֊կը իւրէ, քէմալը մէօերբէթլէ ի՛լան էտէր քի, չիմտիքի հաֆթալըգ նուսխէմիզէ ՚իլա֊վէթէն այրըճա 4 սահիֆէյէն ՚իպարէթ պիր հալատես ՚իլավէսի նէչր օլունաճագ տըր։ Պու վէճհիլ մի֊չիէրիլէրիմիզ հէր հաֆթա ադալը 8 սահիֆէ տախիլ վէ խարճի հալատես ալաճագլար տըր։ Հաֆթատա իքի փօսթա պուլունան վիլայէթլէրտէ ՚իլավէմիզ իլգ փօսթա իլէ վէ հաֆթալըգ նուսխէմիզ տախի Զնճի փօսթա իլէ ալընաճագ տըր։ Իչպու եէնի թէրթիպ էֆրէնճի Նոյեմբերին իլգ հաֆթասընատան ի՛թի֊պարէն մէվգը՛ի իճրայա գօնուլաճագ տըր։

Ա֊եոպէրին սէնէվի ապօնէ պէտէլի 1909 Յունվ. 1ատէն ի՛թիպա֊րէն 30 ղրշ֊տան 40 ղրշա չըգարըլաճագ տըր։ ՚Ա֊յնի վագթտա զաղէ֊թամըզըն չիմտիքի ապօնէլէրի գիյատե պիր չէյ թէ՞տիյէսինէ մէճպուր օլմադըգըն Նոյեմբեր վէ Տեկտեմբեր ՚իլավէլէրինի մէճճանէն ախզ է֊տէճէքլէր տիր։ Լաքին եէնի ապօնէլէրէ տախի պիր թէշվիգ օլմագ իւզրէ, 40 ղուրուշը թէ՞տիյէ էթմիքլերի հալտէ, Ա֊եոպէրէ անլէրէ Նոյեմբերին իլգ հաֆթասընատան 1909 սէնէսի Տեկտեմբերինին նիհա֊յէթլինէ դատար կէօնտէրիլճէգէ տիր։

Եէնի ՚իլավէ վէ զաղէթանըն տահա գիյատե իզահրնա տա՞իր իչպու եէնի թէրթիպին տէվամը անըն տահա չօգ մըդտարտա տահթըլմասընա վապէսթէ օլտըգընատան, Ա֊եոպէրին պիլճիւմիէ գարիլէրի իլէ տօսթ֊լարընատան ապօնէլէրին սայըտընը էսասլ սուրէթտէ թէզէիւտ իչինէ էլ֊լէրինէն կէլմէյի դատար չալըշըպ չապալամալարընը րէճա էտէրիզ։

Ա֊եոպէրին մա՛րուֆ օլտըգը պիլճիւմիէ չէհր վէ դասապալարա, Դնվ. 1ատէ թէվգի՛ էտիլմէգը իւզրէ, 1909 սէնէսինէ մախսուս եէնի տի֊վար թադվիրլէրինէ վէ սա՞իր չայանը տիդգաթ մաստէլէրէ տա՞իր ի՛լանլարը հալի վարագալար կէօնտէրիլէճէգէ տիր։

☞ *Մէմնուիէթ ի տա՞իրէյէ կէօնտէրիլճէգէ Ա֊եոպէրէ ֆիյ՞աթընճա վուգու՛ պուլան թէպէտտիւլ իչին սահիֆէյին պալասընա միւրաճա֊՚աթ օլունսըն։*

ԱՒԵՏԱՒԵՐ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՏԻՆԻՑԷ,
'ԻԼՄԻՑԷ, ՊԷՅԹԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՄԻՑԷՑԷ ՏԱ'ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏՂՐ

The Weekly **AVEDAPER**, American Bible House, Constantinople.

ՀԻԼՏ 51. ԻՍԹԱՆՊՕԼ, ՆՈՅԵՄԲԵՐ 28, 1908 Ն° 48

ՄԻՒ'ԷԼԻՖ Ի ՄԷՍ'ՈՒԼ ՄԻՒ'ԷԼԻՖ Ի ՆԱՋՂՐ ՄԻՒ'ԷԼԻՖ Ի ՇԷՐԻՔ

Հ· Ս· ՊԱՐՆԸՄ Հ· Մ· ԱԼԷՆ Յ· Գ· ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒԼԱՐ

ԹԷՊԷՏՏԻՒԼ ԷԹՄԻՇ ԱՀՎԱԼ ԹԱՀԹԸՆՏԱ ՊԻՐ ԻՇԷ ԹԷՔՐԱՐ ՊԱՇԼԱՄԱԳ

(Հ. Ս. Պոթնըմ)

ՊԱ'ՉԷՆ էվվէլքի 'ասրա մէնտուպ օլան պիր ատէմ տիւնեայա 'ավատէթ էտիպ՝ չու թէպէտտիւլ էթմիչ ահվալ թահթընտա քէնտի իչինէ թէքրար պաշլայաճադ օլսա իտի, նէ՞ տէյճեկէք իտի՝ տէյիւ տիւչինիւրիւզ։ Իսթիյար պիր թէրզի վար իտի, վէ չօճուգլըղընտա պիզիմ սաքին օլաղընմըզ իտա նէնէն սօգաղընըն օլպիր թարաֆընտա չալըշըր իտի, վէ պիզ չօգ տէֆ'ա կիտեր վէ անըն պիթմէզ տիւքէնմէզ քիւչիւք հիքեայէլէրինի տինլեր իտիք։ Լաքին պու թէրզի քէնտի ճիւմլէ տիքիչլերինի էլ իւյէ տիքեր իտի, պիրա տիքիչ մաքինասը տահա իճատ օլունմամըշ իտի։ Ուճընտա տէվլի օլան իւյնէ եաւմադ թէսավվուրընը իւյ տէֆ'ա իւյսա Հաուա տիւչինմիւչ, վէ պու իւյնէ վասըթասըյէ տիքիչ մաքինասընըն իճատը միւմքին օլմուչ տըր։ Պու զաթ, պիղիմ էվիմիզտէն պիր գաչ միլ էօթէտէ սաքին օլուր, վէ պիզ անըն մասզիգաճը կիպի ուզուն սաչլարընը վէ 'ուսմուա հէյ'էթինի տէրիսաթը էտէրիզ։ Ո քէնտի 'ադիպ իսթիր'ընը մէյսանա կէթիրտիյինտէ պիզ եփէյի պէօյիւք չօճուգ իտիք, վէ իսթիյար թէրզի արթըզ քէնտի տիւքքանընտա չալըշմազ իտի։ Եկէր օլ իսթիյար քէնտի 'էօմրիւնիւ տիքիչ մաքինասընըն մու'ավէնէթիյէ թէքրար պաչլամըշ օլսա իտի՝ նէ՞ պէօյիւք ֆարդ կէօրիւնէճէք իտի։

Ջօճուղլըգ սա'աթլարըմըզընն էփէյի գըսմը փէտէրիմին պիր վագըթ օրատա չալըշմըշ օլսըղը դունտուրա ֆաալրիդասընտա կէչմիչ տիր։ Օրատա սախի հէր չէյ էլ իւյէ իճրա օլունուր իտի, վէ տէրհաթըը էտէրիմ քի կիւնտէ պիր չիֆթ գունտուրա եափըզ պիթիրէն քիմսէ էյի պիր ուսթա մադամընտա Թուրթուլուր իտի։ Շիմտի գունտուրա ֆաալրիգալարընտա պիր մաքինա իսթի'մալ էտիւլուր քի պու մաքինա սայ քի տիքիչ մաքինասընըն իչինէ սօգաղըզ սիւր'ատլէ չիվի մըխլար։ Վէ 60 սէնէ էվվէլ հէր քէսին քէնտիսինի «'Ամուճա Ճէյպս» թէսմիյէ էթտիքլէրի օլ 70 եաչընտաքի իսթիյար էկէր թէքրար տիւնեայա կէլիպ տէ իչ արամադ իչինէ չիմտիքի գունտուրա ֆաալրիդասըրընտան պիրինէ կիտեճէք օլսա նէ՞ հիսս էտէճէյինի տիւչինմէմէք էտէմէյիզ։

Պու պէնտի եաղան՝ ասլ քէնտի թէճրիպլէ ի ղաթիյէսինտէն անլէրին հիսսիյաթը հադդընտա պիր չէյ թէխայյիւլ էտէ պիլիր տէյիւ տիւչինիւչ յօր։ Պիր սէնէտէն պիր ազ զիյատ միւտտէթ միւ'էլլիֆլիք վաղիֆէսինտէն չէքիլտիքտէն սօնրա, վաղիֆէլէրին տահա ազըր ղըսմը տահա կէնճ վէ տահա գուվվէթլի օմուղլար իւղէրինտէ պուլունուր տէյիւ հիսս էթտիյիմիզտէն, թամամ էվվէլքի մըղտարտա տէյիլ իսէ տէ՝ եինէ 'այնի իչի տէր'էօհտէ էտէրիզ։ Պու մուհիմմ պիր թէպէտտիւլ իսէ տէ, ֆիքրիմիզտէ օլան թամամ պու մէս'էլէ տէյիլ տիր։ Իմա էթտիյիմիզ թէպէտտիւլ մաթպա'ա մաքինալարընճա իսլահաթ տա տէյիլ տիր, վագա'ա էօյլէ թէրադդը էթմիչ մաքինալար պուլունուր։ Կէչէն սէնէ Ամերիգատա պուլունաղընմըզ վագթ պիզէ պիր մաթպա'ա մաքինասը կէօսթէրիլտի քի պու մաքինա պիր տաղիմանըն 18 սահիֆէլիք պիր ղազէթանըն 400 նուսա-

լսելերինի թագ՝ էտէր իտի, վէ պու մաքինա պիղիմ էն պէօյիւք չէհրլերիմիզին պիրինտէ տէ տէյիլ իտի։ Նագըլար տախի մաքինա իլէ տիզիլիր իտի։ Լաքին Աւեաոպէնըի թագ՝ էտէն՝ պէօյլէ ազըր պէհալը պիր մաքինա սաթըն ալամազ, վէ օլ ճինս մաքինա տահա իսթանպօլտա կէօրիւլմէմիշ տիր։

Իմա էթախիմիզ պէօյիւք թէպէտիւլ զաղէթա վէ քիթապլարը թէֆթիշ վէ մու՛այէնէ էթմէք ուսուլընըն լազը տըր։ Պիր տէֆ՛ա Պույուք-Հաուստա Ամերիգալըլարտան միւրէքքէպ պիր զիւմրէյէ գիյաֆէթ վէրտիք, վէ զիւմրէ արասընտա մէչհուր պիր միւ"էլիֆ վար իտի։ Լաթիֆէ օլարագ անըն պուրատա միւ"էլիֆլիք էթմէսի իլթիմաս էտիլտի։ Օլ զաթ «Սանսուրլըգ պէլասը չէհրին մեվզը'ընըն կիւղէլէյինի վէ սա'իր ճաղիպէլէրինի պիւէ ատէմին կէօզիւնտէն չըգարաճագ պիր պէյա տըր» տէտի։ Շիմտի օլ եիւք զալդընը օլտըղընտան պու միւ"էլիֆլիք իչի արթըգ էօքի իչ տէյիլ տիր։ Պու չէյ՝ ատէմին այաղընը ասլա վուրմայան դունտուրա կիյմէսի, ասլա ազրըմայան տիչլերէ մալիք օլմասը, վէ ասլա Թէրս վէ խա՛ին օլմայան խըսմէթճիլերի պուլունմասը կիպի տիր։ Լաքին պիղ սանսուրլար իլէ սա՛իմա էյի կիտէր իտիք։ Անլերին արզուսը պիղէ սըզընթը վէրմէք տէյիլ, անճագ սալի քէնտիլերէ վէրիլէն թա'լիմաթա իթա'աթ էմմէքտէն 'իալարէթ իտի։

Պիղիմ միւ"էլիֆ օլտըղընդ միւտաէթտէ Աւեաոպէնէ իւչ տէֆ՛ա թա'թիլ էտիլտի։ Իլք տէֆ՛ա թա'թիլ էտիլմէսինին սէպէպի մէճազի պիր պէնտ իտի քի՝ պու պէնտտէ Յիսուս մէսիհ մադամընտա կէօմթէրիլմիշ վէ հադիսաթը հալտէ թամ գօնմուշ, ամմա տիքքէն թամ գօնմուշ, վէ պա'զէն քէնտի գավմընը էյրի պիւյրիւ վէ տիքքէսիլի եօլարտան կէօմթիւրմէքտաէ տէյիւ թա'րիֆ օլունմընդ իտի։ Աւեաոպէնէ իչինտէ չալընմալարտան հիչ պիրինի պու սէօզլէրէ բուհանի մա'նատան ֆարդը մա'նա վէրիլէճէյինէ չիւպհէ էթմէտի, վէ անանսուր տախի անա գարչը իթիրազտա պուլունմատը։ Լաքին տաախիի վիլայէթլէրտէն պիրինտէ քէնքին պասրէթիլ պիր մէ"մուր՝ օլ պէնտտէն մադաէտա էհատիտէն պա'զը քիմսէլէրի պիր վատիչահլըգ թէ"սիս էթմէք իչիւն էթախքլերի ճէհտ ու զայրէթտէ իլերի կիթմէլերի, վէ միւչքիլաթ վէ մուզայադայա բաղմէն մուվաֆֆագ օլաճաղլարը պապընտա թէչվիգ էթմէք տիր՝ զանն էթտի։ Ամերիգատա պուսնու տօսթլարըմըզա հիքայէ էթախիմիզտէ, անլէր՝ «Պէօյլէ պիր պէնտէ օ կիպի պիր մա'նա վէրէ պիլմէք իչիւն, Շարգտա բէսմի զաթլար փէք վարլադ պիր դուվվէ ի թէհայիւլէյէ մալիք օլմուշ օլմալը սըրլար» տէտիլէր։ Դաղէթանըն իքինճի տէֆ՛ա թա'թիլ էտիլմէսինին սէպէպի թախթատան աչաղը ալընմըշ օլան միւթէվէֆֆա Սուլթան Մուրատըն խամինի՝ էվվէլքի 11 սէնէլէրտէ էթմիշ օլաըղմըշ, վէ սէլէֆիմիզին պիղ կէլմէզտէն էվվէլ 7 սէնէ էթմիշ օլաըղը կիպի՝ Աւեաոպէնէրին բուզնամէսինտէ չահզատէլէրին ֆիհրիսթինտէ թագ՝ էթմիշ օլմամըշ իտի։ Դաղէթանըն իւչիւնճիւ տէֆ՛ա թա'թիլ էտիլմէսինին սէպէպի սալի պիր գալէմ սէհվի օլարագ՝ հարէքէթի ի արզլարտան զէտէլէնմիշ օլան էրզրում խոթխէքհամաթընըն թա'միրի իչիւն հիւքիւմէթին թախսիս էթտիյի մէպլաղը զիքր էթախիմիզ սըրատա զուրուշ եէրինէ լիրա ի 'Օսմանի եաղմամըզ օլմուշ տըր։

Լաքին պու դըսա միւտաէթէրը իչիւն թա'թիլ էտիլմէքտէն զիյատէ մուճիպ ի սըզընթը օլան չէյ քէլիմէլէրին վէ 'իպարէլէրին քէսիլմէսի իտի քի, պու հիւզտէն էֆքեարըն տէվամը դաթ՝ օլունուբ, վէ պա'զէն տէ մա'նասը քեամիլէն թէպէտիւլ էտէր իտի։ Հէմ պիւթիւն պէնտլեր բէտտ էտիլիրլեր իտի քի՝ անլերին արասընտա պիղիմ թա'լիմ վէ հիքմէթ պիր նօզթա ի նազարընտան ի'թիրազտան քեամիլէն սէլիմ վէ չօգ մուֆիտ ատյոզըղմըզ պէնտլեր պուլունուբ իտի։ Պու հիւզտէն իլերի կէլէն ֆազլա զահմէթ միւրէթթիպլեր իւղերինէ գալըր վէ պէօյլեճէ զաղէթանըն նէչրի եիեյի կէճիքիր իտի։ Դաղէթալար թագ՝ընա պաշլընըզալըտան պէրի սանսուրլըզըն պու գատար ֆա՛իէսինզ վէ մուզիրր աէրէճէյէ հէր հանկը պիր վազիֆտա վարմըշ օլաըզընա չիւպհէ էաերիզ։

Վէ չիմտի պուննարըն ճիւմլէսի թէպտիլ օլմուշ օլուպ, կէօնէնտիյիմիզ պու չէյ սալի պիր խօշ բիւ"յա տէյիլ տիր։ Սանսուրլըզըն լազը տիքքիշ մաքինասընըն իճատը գատար հավիպի տիր։ Պու խուսուսըն պու մէճլէքէթին միւ"էլիֆլերի իչիւն պապը պիր ազատլըգ օլմասընը թէմէննի էյէրիզ։ Լաքին մաթպու'աթ հուրրիյէթինին սա'իր ճիւմլէ հուրրիյէթլեր մխիլիւ փէրվասըզլըղտա կէօթիւրիւլմէսի մուհիմմաթտասը վար տըր։ Էսքի ուսուլտա պիր գանուն վար իտի քի պու գանուն իգթիզասընճա ֆարդլը տինտէն եախօտ ֆարդլը տինի թէչքիլաթտան օլանլար եէքտիկէրինին ի'թիգատընա հիճճում եախօտ անլերի խթիհգա էթմէմէլի իտիլէր, ֆագաթ պու գանունա տա՛իմա թէմամըյլէ րի'այէթ օլունմազ իտի։ Պու գանուն էյի գանուն իտի։ Անճագ միւ"էլիֆլեր վէ մուխալիրլեր անը թազիրիգ թահթինտա տէյիլ, անճագ մէրատնէ հիսսիյաթլէ, վէ բիյասըզլըղլէ թէպտա'իյէթ էտիլնի հէր ի'թիգատա գարչը կէնիչ պիր մուհապէթ թաչը-

յարաձ հըճիզ էթմէլի տիրլէր։ Շիմտի օ խարիճի կէմ վէ թաղկիզ գալդմըշ տըր։ Միւ՚ելլիճլէր վէ ճիւմլէ մուհարրիրլէր քէնտի մէվզը՚լէրինին էհէմմիյէթինի վէ մէս՚ուլիյէթինի հիսս էթմէլի, վէ անճաղ փաք վէ հազիզի վէ էյի օլան չէյլէրի թէքրար թէքրար սէօյլէմէլի վէ միւատաճա՚ա էյլէմէլի տիրլէր։

ԱԽԼԱԳԻ ԹՍ՚ԼԻՄ ՈՒ ԹԷՐՊԻՃԼ ԳՕՆԿՐԷՍԻ
(Ց. Գ. Գ.)

ՊՈՒ գօնկրէսա Սեպ. 25աէ Լօնտրաաա՚ագա էտիլմիշ օլուպ, անըն մագսէտինի րէ՚իսին նուէթդընաան իդթիզաս էթտիյմիզ աճի իւզ ղիքը գըթ՚ալար էյի իզահ էտէր։ Միւմաիլէյհ ատմիշ տիր քի,

«Մէքթէպ հայաթընը իճթիմա՚ի պիր հայաթ սայարադ, անըն սիրէթ իւղէրինաէ օլան հիւան ի թէ՚սիրինին ՚ունսուրլարընը թահվիլ էդէյէլիմ։ Պու միւնասէպէթլէ իւք էհէմմիյէթի հա՚իզ օլան չէյ մուա՚ալիմին չահսիյէթի տիր։ Շահսիյէթաէ պուլունան դուվվէթին էսասըընը հալ էթմէք կիւճ տիր. լաքին պու էօյլէ պիր դուվվէթ տիր քի, իչթիրաք վէ իտրաք չու՚ա՚ըյլա չահսը ՚ազիմ պիր դուվվէթէ թահվիլ էտէր։ Էկէր պիր մէմլէքէթ քէնտի էհալիսինի թէչվիզ վէ իհնա էտէն պիր թա՚լիմ ու թէրպիյէ էլտէ էթմէյի արզու էահյօր իսէ, թա՚լիմ ու թէրպիյէ էմրինտէ իհնանի ՚ունսուրա փէք չօդ էհէմմիյէթի վէրմէքլէ հանըլմազ պիր մէսլէք իթթիֆաղ էթմիչ օլաըընա էմին օլապիլիր։ Քէնտի մուա՚ալիմլէրինի սալթ ՚ազի մի՚յար իլէ ինթիխապ էթմէմմէլի տիր։ Ճէսաաքտարլըզ դուհընա՚ տար իւ ֆիւնուն ՚իւնվանլարընտան ազ էհէմմիյէթ վէրիլմէմէլի տիր։ Մուա՚ալիմլէր քէնտի չակիրտլէրինի պիրեր պիրեր պիլմէլի, մէքթէպտէ վէ եվտէքի անվալլարընա վաղըֆ օլմալը, վէ իհթիյաճլարընը նաղար ը տիզդաթա ալմալը տըրլար։ Մէքթէպ ՚էօմրինինուն իճթիմա՚ի ՚անասըրընտան իքինճիսի էյի տէրս վրօկրամընըն ՚ազ վէ անլադ իւղէրինէ օլան թէ՚սիրլի տիր։ Իւչինճիսի ՚ունսուր չու տըր. — Մէքթէպտէ նէվճիվանտաա թա՚լիմ էահլէճէք վէզա՚իֆ վէ օյունլար էօյլէ թէրթիպ էահլմէլի տիր քի, անլեր մէքթէպտէ մէս՚ուլիյէթ տէր՚իհտէ էտէրէք, միւսթաղպէլինն տահա ազըր մէս՚ուլիյէթլերինի իւղէրլերինէ ալմազա հազըրլանմալը տըրլար։ Իչինն պու տա՚իրէսինտէ թահսիլլէր տէ մուա՚ավէնէթ էթմէլի տիրլէր։ Պիր մէքթէպլին անլադի հայաթընտա վէնճէրէլէրին, ղիյամ իչմինն, էյի թա՚ամընն, բահաթ էլպիսէնին վէ էմանէլինին չօդ պէօյիւք թէ՚սիրլի վար տըր։

«Մէքթէպլին իճթիմա՚ի հայաթընտան պայգա անլադի թէսավվուրլարըն ատղուտան թէլգին էտիլմէսի տէ վաճիպ տիր։ Կէրէք էրքէքլէր, կէրէք գադընլար տինի վէ անլադի թէսավվուրլարը ատղուտան անլարլատա, պու չէյ անլէրէ պէօյիւք պիր միւշկիվիզ օլուր։ Լաքին պու թէսավվուրլար ատղայրտան իմա՚աթ թարիդիյլէ մուա՚ալիմին սէտտա վէրտէսի իլէ տէրս վրօկրամլարընըն թէրթիպլիյլէ, սէնայի՚ ի նէճիսէ կա մուսիդի իլէ մէքթէպտէ տինի հօրթուլարա վէ ՚իպտաէթէ կէօսթէրիլէն հիւմմէթ ու րի՚այէթ իլէ, հաթթա մէքթէպ օտալարընընըն հիւանի վէ ինթիզամը իլէ թէլղին էտիլէպիլիրլեր։ Ելինէ տէ հէր սընֆ միւրէպպիլէրին թէճրիպէլէրինաէն անլաչըլտըընա կէօրէ, պու ատղայրտան օլան թա՚լիմատէն մա՚տա, ատղուտան օլարադ, անլադի խուսուստա վազըֆընտա սէօյլէնիլէն հաքիմանէ պիր սէօղիւն թէ՚սիր վէ մէնֆաա՚ատը տահի ՚ազիմ տիր։ Պու թա՚լիմ հէր նէ թահրիպլէ տէ էահլսէ, չու խուսուստա ճիւմլէսի միւթթէֆիփ տիր քի, պիր մէքթէպլին կէօրէճէյի էն նիւքսէք իչ՝ հայաթ վէ վազիֆէ հադըընտա թալէպլէնին դալպինտէ էն. նէճիպ էիկալ հասըլ էթմէք տիր։ Վէ պէնիմ չահսի դանըչըմճա, էյի ՚էօմրէ էլզէմ օլան անլադի թա՚լիմ ու թէրպիյէնին պա՚զը էօյլէ զըմմըրը վար տըր քի, անլեր տինի իթթիգատըն պիր հա պայգա սուրէթինտէն այրըլտամազլար։»

Գօնկրէտտէ մէս՚էլէ ի մէղքիւրէյի ֆարդլը նօգթա ի նազարտան միւթալա՚ա էտէն զաթլար պէյանը էֆքէար էյլէտիլեր։ Միքայէլ Մահեր նամ պիր ժէզուիթի բահիզ իտահ՚ա էյլէտի քի, «Անլադի թէրպիյէ իչիւն հիւքսէք վէ թէչվիզ էահիճի պիր իտէշ լազըմ օլուպ, պունը իսէ Յիսուս Քրիստոսըն չահսիյէթինտէ պուլունօրըզ։ Սլլահըն փէտէր օլմասը, վէ պիզիմ իւղէրիմիզտէ նուճիուզ ու հիւքիմէթի, պիզտէն մուհասապէթի վէ խըտմէթի թալէպ էթմէսի, Օն Ռէլամլարըն թէֆսիր ու իլահը, Քրիստոսըն հայաթի, խըտմէթի վէ սիրէթինին հիքմէտէսի, չօճուպլարըն սինինէ մուվաֆըգ դըսա ատա՚ա, իլահի վէ ՚իպտաէթի խըտմէթլերի. պունլար տինի թա՚լիմլեր օլուպ, անլադի թէրպիյէ իչիւն ֆա՚իտէլի տիրլեր։»

Մ. Պիսսոն պու խուսուստա Ֆրանսըզլարըն էֆքէարընը իզահ էյլէտի։ Միւմաիլէյհին իֆտաէսինճէ, «Ֆրանսըզլար անլադը տինտէն ֆարդլը վէ անտէն ատըմսըզ պիր մէս՚էլէ ՚ատտա էտէրլեր։ Անլէրին էֆքէարընճա, անլադ պիր չէյ, տինն պայգա պիր չէյ տիր։ Հուրր պիր միլլէթի քէնտի էվլատլարընտա հիւքիւմէթ մէքթէպլիրինաէ հալընըզ ՚ազ վէ վիճտան իւղէրինէ միս՚էսէտա օլան անլադի թա՚լիմ վէրէպիլմէլի վէ վէրմէլի տիր։ Ֆրանսատտա

մլլեթ մեքթէպլէրի նէ տինէ գարչը մուհարէպէ էտէրլէր, նէ անը թավսիյէ էտէրլէր։ Անլեր չօ-չօճուգլարը միւսթադիմ իւլ աթվար աւէմլեր կաիմաղա չալըշըրլար, անտէն պաշգա պիր չէյ տիւչնմէզլէր։ Վէ պու մադսէտ կէօղ էօնիւնտէ օ-լարադ, անլեր չօճուգլարա հադիգիյի, կիւզէլի վէ էյիյի սէվմիրերէք, անլերտէ ֆիքը, գալպ վէ իրատէթ պէօյիւթմէյէ չալըշըրլար։ Պաշգալար քիւիսէյէ ինանըգլարը կիպի, պիզ տէ ինանմիյէթէ իւնանըրըզ։ Պիզիմ տէ Ք. Մուգատաէսիմիզ վար, լաքին օ պիր Ղիթաղ տէյիլ, ինսան բուհը տըր։»

Ճափօնլը Մր. Հօնտա տէտի քի, «Պա'զլար տինէ միւրաճա'աթ էթմէյէրէք, մուվաֆֆադիյէթ-լէ ալալագ Թա'լիմ էտէն պիր մլլեթ մադամըննա Ճափօնիայը միսալ կէթիրլըլեր։ Վագա'ա պիզ չա-կիրալէրին վիճանընննա, ֆարզ ատուդուլարընննա, վաթանփէրվէրլիքլէրինէ վէ սաատագաթ հիսսէրինէ միւրաճա'աթ էտէրիզ։ Էսասէն տին՝ մէքթէպ վը-բօկրաժլարըմըզդա պուլունմադ իսէ տէ, ֆի'իլէն մէքթէպտէ խայը տին պուլունտուրըրըզ։ Մէքթէպ-լէրտէ Իմփէրաթօրըն ֆօթօկրաֆը պուլունտուրը-լըր, վէ չակիրալեր անա հիւրմէթ կէօսթէրիրլեր։ Միլլի տին՝ էճտատա 'իսլատէթ էթմէքտէն 'իսլա-րէթ օլուպ, միլլէթին մէրքէզի տէ Իմփէրաթօր օլ-տըղը հալտէ՝ պու տինի'խըրմէթ՝ մէքթէպլէրտէ վէ-րիլէն ալալադի Թա'լիմին էսասընը թէչքիլ էտէր։»

Էվրօփա միլլէթլէրինին նազար ը տիդգաթը պու գաատար ճէլպ էյլէյէն չու պէօյիւք մէս"էլէ, ևա'նի մէքթէպլէրտէ ալալագի Թա'լիմ ու Թէրպիյէ պիլիմ տաիսի նազար ը տիդգաթըմըզը լայըգ օլան տէրէճէյտէ ճէլպ ու տա'վէթ էթմէքտէ՞ մի տիր։ Մէմլէքէթիմիզտէ վուգու' պուլան չու պէօյիւք ինդըլտալ նէթիճէսինտէ ֆիքըլեր՝ մէքթէպլէրտէ Թէտրիս վէ Թա'լիմ էտիլճէք եէնի մատէլէրէ տէօնտիւ։ Թիւրքճէ լիսանա էհէմմիյէթի վէրիլմէլի, Ինկիլիզճէ Թա'լիմ էտիլմէլի, միւհէնտիսլիք, 'իլմի քիմիա, 'ալէ'ումում 'ուլում ը Թապի'իյէ վէ ան-լերին հայաթ ը միլլիյէմիզէ օլան Թահթալիդաթը էօյրէնիլմէլի, Հարպիյէ վէ միլիթիյէ մէքթէպլէրինէ էհէմմիյէթի վէրիլմէլի, վէ կէնճ Թալէպլէ Էվրօփա վէ Ամէրիգա տար իւլ ֆիւնունլարընննա Թահսիլ ի 'իլմ էթմէլի տիրլեր։ Պունլար էյի վէ փէք լազըմ, լաքին պու էտնատէ Թալէպէնին ալալագի Թա'լիմի մէս"էլէսինէ տէ 'այնի տէրէճէտէ էհէմմիյէթի վէրի-լիյօր մը։ Շիմալտէն սօնրա վաթանըմըզդա Էվրօ-փա տիվլօմաթլարընը էյի ալտաան սիյասիյուն տէյիլ, սիրէթ վէ սէօղիւնէ կիւվէնիլիր զաթլար լազըմ տըր։ Մլլեթ քէնտի զլաղուզլարընըն ախ-աղընա իլթիմատ էտէպլիմէլի. էհալի հէմ Թանուն ը էսասի, հէմ տէ գավա"լտ ի ախլագիյէ տա"իրէսին-տէ քէնտի ֆարզլարընա վի մէս"ուլիյէթլէրինէ տա-տըդ օլան, քէնտի հուգուգլարընը մուհաֆազա, վէ տա"իրլերին հուգուգընա րի'այէթ էտէն պիր գավմ օլմալը տըր։ Մէքթէպլէրիմիզ վաթանընն պու հա-յաթ ը էտէպիյէսինի Թէ"մին էտէճէք ախլագի Թա'-լիմի վէրմէյէ մուգթէտիր մի տիր։ Պու մէս"էլէ տէ ճիտտի միւհիմմա'մըզը տէյէր։

ՓՐՕՖԷՍՕՐ ԻՆԳԼԻԶԸ
Ինկլիսերրա, Ճրանսա. եւ 'ալամճլեր
(Հ. Մ. Ալէն)
4.

Ճրանսատա Նօրմանլարըն Ինկլիթէրրայը ֆէթհ ու զապթ էթմէյէրինտէն էվվէլքի միւատէթտէն 16ՐՆԸ Լուի Ֆափէթին դաթլ էտիլտիկի զէմանա — Ճրանսա իմթիլալը քէպիրի զէմանընննա— գատար Ֆափէթլէր իճրա ի հիւքիւմէթ էյլէմիյլեր տիր։ Ճրանսա մէմ-լէքէթի ուճագ պիք էյալէթտէն պէօյիւյէրէք իլերի կելմիչ իտիյսէ տէ, աէվրէ ի ճէահաէնին պաչանա-կըճընտա պիլճիւմլէ պարօնլըգլարը ԼուԹմըչ վէ Լվրօփատա դուվվէթ ու միքնէթճէ իքլինճի տէվլէթ օլմադ մէնղուլէսինէ չըգմըչ իտի։ Եիւզ սէնելիք մուհարէպէնին նէթիճէսինտէ Ինկիլիթէրրա Ճրան-սանընն պա'զը զըսմլարը իւզէրինտէքի հաքիմիյէթի իտտի'սընտան վազ կէչիպ, Գալայ չէհրի միւսթէս-նա օլարագ, Ճրանսանընն սա"իր նեղլէրինտէն քէն-տի 'ասքէրինի չէքմիչ իտի։ Թաճ ու Թախթընն իր-սի օլմասը, քէղալիք վէրասէթ դանունլարը վէ հիւքմատար խանէտանը ա'զասընընն Տիւք վէ Տիւ-չէսլեր իլէ 'ադտ էտիլէն իղտիվաճլար՝ Ճրանսանընն պիրլէչէրէք դուվվէթլի պիր տէվլէթ օլմասընա մէ-տար օլմուչլար տըր։ Լաքին Ինկիլիզլէր իլէ մուհա-րէպէլէր տախտ ուճուր ը Թէտաֆիւ'իյէ մագսէտիյլէ մդմէքէթին քէսպ ի մէքևանէթ էթմէսինէ խայըճա պա'իա օլմուչ տըր։

Վէ լաքին Ճրանսա քէնտինին իչպու դուվվէթլի միւտատէթինտէ պէօյիւք քիւչիւք տէվլէթլէրէրին ղէվալ ու ինդըրագընընն իսթիխասընը Թա'ինն էտէն 'այնի միւհիւք խաթայա տիւչմիւչ տիր։ Դուվվէթ վէ միքնէթլէ սէրկէրատան վէ ֆիւթուհաթ ը խարիճիյէ խայալարըյլէ ալատնմըզ օլարագ, Ճրանսա, տախ-լի նիֆագ ու չիդագ Թօխմալարընն էքիլմէսինէ միւսա'ատ էթտի, վէ իչպու Թօխուտլար վագթ միւրուրըյլէ պէօյիւյէրէք, ինդըլտալ ը քէպիր տէհ-չէթլէրինէ Թէհտավվիւլ էյլէտիլեր։ Ճրանսանընն խա-Թասը չու իտի, (1) Գրալ էհալինին բէյ ու բիզասը օլմագսըզդն վէրկիլեր Լտարհ էթմէքլիք հիւքմ ու սալահիյէթինի էլէ կէչիրտի։ Վագթըյլէ պիր միւ-

՚Էսպէրէ ի գաթ՚իչէ օլան վարլամէնթօնըն բէյ ու սէ-
ռասը արթըգ իշիտիլմէզ օլռաւ։ Դրալ միւսթէպիտ
օլռաւ. (2) Դրալ իչպու վէրկիլէրի պէօյիւք պիր
մավազլաֆ օրռաւնըն մուհաֆազասընա սարֆ է-
տէր իտի։ Պու իսկ զուլմ ու ի՚թիռաֆա վէ սընճ-
լարըն թէֆէրրիւգիւնէ պա՚իս օլռաւ։ Էսքի զէ-
մանլէրռէ ասլզատէկէան խըռմէթ ի ՚ռասքէրիչէ ի-
ֆա էթռիքլէրի սէպէպռէն հէր նէվ՚ վէրկիռէն
մա՚աֆ իտիլէր։ Շիմտի իսէ մավազլաֆ պիր օր-
ռաւ մէվճուտ օլսըզընռան, անլէրին խըռմէթ ի
՚ռասքէրիչէլէրինէ կէթռիքճէ աղ լևզումա կէօրիւ-
լիչօր իտիչռէ ռէ, անլէր հէր նէվ՚ վէրկիռէն մու-
՚աֆ զալըչօրլար իտի։ Տիկէր թարաֆռան քէօչ-
լիւլէր էսկը օլմամալարըչէ պէրաբէր, մէմլէքէթին
հագիզի եւքլէրինի թաչըմազա մէճպուր իտիլէր,
վէ ՚այնի վազթռա անլէր իլէ ասլզատէկէան արա-
սընռաքի մանի՚է վէ էնիկլէր արթմագռա իտի։
Սէքիզինճի Շարլ ռանռաալի ի հիւքիւմէթէ օթռուբ-
ռըզընռա, անըն քէօյլիւ թէպա՚ռը քէնռիլէրին
չիքճայէթ վէ սըզըլռըլարընը աթիտէքի էլճաղ վէ
թա՚ալիրաթ իլէ քէնռահսինէ ՚արզ էչէտիլէր. «Շու
կէչէն 34 սէնէ զարճընռա ՚ալէտաէվամ Ֆրանռա
իչչինէն կէչմէքճէ օլան ՚ռասքէր ճուռգարա ի է-
հալինին քահէսինռէն կէչինմէքճէ իտիլէր։ Ֆռա-
պիր քիմսէ քէնռի պիր չօղ զահմէթ վէ մէչռա-
զաթլարընռան ռօնրա, սըրրընընը ռապասընը ռա-
թարազ վէրկիսինի թէ՚ակիչէ էռէր, վէ անըն պը-
րաչռըզը ճիւզ՚ի չէյ իլէ սէնէչի չըզարռաճաղընը
լումիա էռէր իքէն, պիր սէ քէնռի զուլիպէսինէ
եէնի ՚ռասքէրլէր կէլիպ, էլինռէ պուլունռանըն հէ-
փիսինի եէչիպ պիթիրիրլէր։ Նօրմանռահռա փէք
չօղ քիմսէլէր ռաճարընռան էօլմիչլէր ռիր։ Հայվան
հօզըզընռան էրքէքլէր իլէ զառընլար արապալա-
րըն պօյունռըրըզլարընը պօյունլարընռա կէչիրէրէք,
արապալարը քէնռիլէրի թաչըմազա մէճպուր օլ-
մուչլար տըր, վէ ռա՚իրլէր, կիւնռահիւզիւն կէօրիւ-
լէճէք օլուրլար իսէ, վէրկիլէրինի թէ՚ակիչէ էթմէ-
միչ օլմալարընռան տօլայը թուրթուլուրլար զօր-
զունուզուչէ կէճէլէչինի իչլէմէչէ մէճպուր օլմազռա
տըրլար։ Գրալ հալըէթլէրինին քէնռի ֆագիր թէ-
պա՚ռընըն ահվալ ը էսէֆիչէթիմալլէրինէ թէրահ-
հիմէն, անլէրի մէղքիւր վէրկի վէ ռալհանլարռան
մու՚աֆ զըլմասը իսթիրհամ օլունուր։» Եաղը՚զ քի
8ինճի Շարլ իչպու րիգաթէնկիզ իսթիրհամնամէնին
սէօզլէրինի տինլէչէճէք էէրռէ, Իթալիայա իսթի-
լա էռիպ, ռահա զիյառէ վէրկի վէ սալհանլար
թարհ էթմիչ, վէ անլէրին զանընը ռահա զիյառէ
ռէօքմիւչ տիր։

Ֆէզալիք միւթէվասըթ պիր սընճ ռահի վար
իտի քի, քէօյլիւլէրին վէրմէյէ մէճպուր պուլունռը-
տըզլարը վէրկիլէրռէն չէհրէ նազլ ը մէքռան էթ-
մէք սուրէթիյլէ մասուն զալմազա չալըչըր իտի։ Ի-
թէ պու վէճճէ սընճլար արասընռաքի ֆագիզ արթ-
տըզճա, հիւքմառընըն թէվսի՚ ի մէմալիք խուսուս
սընռաքի տիյանէթ վէ թագվայա մուզայիր թէ-
չէպպիւսաթը իչչուն իզթիրա էռէն մասրաֆլարընն
միւահիչ հիւքիւ ռաճլարընռան էօլմէք հալինէ կէլ-
միչ ֆագիր քէօյլիւլէրինի օմուզլարը իւզէրինէ զօ-
նուլըր իտի։

Էլհէվմ փէք չօղ քիմսէլէր՝ Ֆրանսայա նազար ը
ղըպմէ իլէ պագարլար իսէ ռէ, պու խաթալար
օլմասա իտի, Ֆրանսանընն չիմռիքլինռէն ռահա
հիւքսէք պիր սեվիյէռէ պուլունսա պիլիր իտիյինի
քի՚մ ինքնար էռէ պիլիր։ Հէմ ռէ խաթրռա թու-
թունուլըն քի Ֆրանսա իչպու էսքի հագդսըզլըզլարընն
մահսուլընը հալա պիչիյօր վէ ախլագճա վէ բուհա-
նի թէքէմմիւլաթճա տիւնհանընն սա՚իր զավմ ու
միլլէթլէրինին սա՚զըլարընռան խայլըճա կէրիռէ
զալմըչ տըր։

Ինկիլթէրռա. Ինկիլթէրռա մէռէնիյէթ ի հալըրէ
Թարիգի իւզէրինռէ տահա զիյառէ իւերլիլմիչ իտի։
Ամիռէ թա՚րիճ էռէնէհյիմիզ տէվռաէն ուզուն
միւռաեէթ էվվէլ Ինկիլիզլէր հէքիարէ՚պիր միլլէթ օլ-
մուչլար իտի։ Ասլզատէկէան այրը պիր սընճ թէչ-
քիլ էթմէյօրլար իտի։ Ասլզատէկէանընն քիւչիւք օ-
զուլլարը ահռատ ը նաս հալինէ կէլիրլէր. էն պէօ-
չիւք օղլու իսէ անճազ անլէրին ՚իւնվան վէ լազա-
պընը թէվէրրիւս էռէր իտի։ Միւթէվասըթ սընճա
մէնռուպ քիմսէլէր՝ ՚ռասքէչ չօղ վէ զուվվէթլի ի-
տիլէր, վէ հալընըզ չէհրէրէ միւնհասըր տէյիլ ի-
տիլէր։ Հիւքիւմէթ մէրքէզիյէթ ուսուլընա թասպի՚
իտիյսէ ռէ, հիւքիւմէթ ի մութլազա տէյիլ իտի։
Իչպու հիւքիւմէթ (1) հիւքմառընռան, (2) ասլզա-
տէկէան մէճլիսինռէն, վէ (3) մէպ՚ուսան մէճլի-
սինռէն ՚իպարէթ իտի։ Փարլամէնթօճա զաղուլ
վէ թռասիզ օլունմառընճա հիչ պիր վէրկի թարհ
օլունռամազ իտի։ Վէլհասըլ Ինկիլթէրռա պիր հիւ-
քիւմէթ ի մէչրուբէթ իտի։

Վէ լաքին հէնուզ միլլէթլէ զաբըչըզ պիրլէչմէ-
միչ օլան պիր սընճ վար իտի, վէ օլ սընճ ռահի
բուհանն սընճը իտի։ Անլէր մէմլէքէթին ասլզա-
տէկէանը վէ էռհալը էմլաքը ռարասընռա պուլուռ-
նուրլար իտիյռէ ռէ, չօղճա Փաշիայա իլհար ը
պի՚ռաթ էռէրլէր վէ բուհանն մահքէմէլէրինռէն
զաղթ ու իտարէ օլունուրլար իտի։ Վագա՚ռա ան-
լէր մէհաքիմ ի ՚ումումիյէ հիւքիւ ու նուֆուզը
տա՚իրէսինին քիւլլիյէն խարիճինռէ տէյիլ իտիյռէ-
լէր ռէ, ՚ամէլի սուրէթռէ Դաթօլիք սիլսիլէ ի մէ-

բաթիպլինին հիւքմ ու նուճուզը ալթընտա պու-
լունմադտա խոխլեր։

Ռէօյլիւլերին հալի հիչ պիր վէճհլէ միւքէմմել
տէյիլ խսե տէ, սա՛իր մէմլեքէթլերինքիլերտէն խայ-
լըճա խլէրի խոխլեր։ Պէլքի անլէրին էն գըյմէթտար
խմիխյազը էմլաք սահիպի օլա պիլմէլերի վէ պու
վէճհլէ չէհրիլիյէ վէ չէհրիլիքտէն միւթէվէլլիտ
պիլճիւմլէ մուհասէպէճի նա՛իլ օլա պիլմէլերի տիր։

Ագալլի պիր խուսուստա Ինկիլիթերրանըն խա-
թիդպալը չիւրիւք թէմէլլեր լուղերինտէ դա՛իմ պու-
լունույօր իսի։ Իւչ հիւքմտար 'լունճ ու չիտտէթ-
լէ իլալ էտիլմիչլեր իսի, վէ ճէպպարլարտան օլան
Յինճիւ Րիչըրտ սանտալի ի հիւքիւմէթտէ օթուրըր
իքէն Թիւտօր խանէտանընտան Րիչմընտ Ըրլընըն
մախտումը ատ՛վա ի սալթանաթա գալդըչմըշ, վէ
Պօսուրրթ մէյտան ը մուհարէպէսինտէ Յինճիւ Րի-
չըրտ լէյ մուհարէպէ էտիպ, անտ գալէպէ չալտըգ-
տան օանրա, փարլամէնթօնըն թէնսիպիլլէ վաղ'
օլունան գանուն լէ Շինճի Հէնրի 'լունմանը ալթըն-
տա գրալ օլմուչ իսի։ Մ իւչարիլէյհին մէկգը'ի գայէթլէ
չիւրիւք վէ դարարսըզ խոխյսէ տէ, Եօրդ վէ Լան-
գասթըր խանէտանալարընըն պարըչմալարընտա պա՛նս
օլան 'ագիլանէ պիր իզտիվաճ, քէզալիք միւչարի-
լէյհին միւսալէմէթփէրվէրտանէ մէլէք ի խարիճիսի
վէ Իսփանիա լէյ Ինթիֆադը վէ գանունա սըզը
սուրէթաէ թէվֆիղ ի մու'ամէլէսի անըն սանտա-
լի ի հիւքիւմէթինի սապթի վէ միւհէքեմ պիր հալէ
կէթիրտիլէր։ Ռէրիմէսի Մէյրինհն Իսդօչիա դրալը
իզտիվաճը լէյ Իսդօչիա լէյ Ինկիլիթերրանըն պիր-
լէչմէլերի իչհնն եօլ հազըրլատը։ Ռէգալիք Շինճի
Հէնրի Սէգասթիէն Գապօթը՝ Օգէանօսըն էօթէ
թարաֆընտա Ինկիլիթերրա իչհնն այագ պատտաճագ
պիր եէր թէտարիք էմմէքլիյէ կէօնտէրտի, վէ պու
վէճհլէ Ինկիլիթերրանըն միւսթա'մէրլի մէլէքհնհն
միւ"էսսիսի օլմու։ Իսփանիա լէյ բապըթա ի խթ-
թիֆադը պիր դաթ տահա թահքիմ էմմէք իչհնն,
վէյի ի 'ահտ Փրէնս Սրթհըր Իսփանիա դրալընըն
քերիմէսի լէյ եվէնտիրիլտի։ Սվ վաղթ սօնրա
փրէնս վէճաթ էտինճէ Սրակօն փրէնսէսի Գաթէ-
րինի Փրէնս Հէնրիյէ թէզվիճ իչհնն տէրհալ միւ-
զաքէրաթա պաչլանըլտը։ Փրէնս Հէնրի 8նճի
Հէնրի նամըյլէ փէտէրինհն եէրինէ կէչտի, վէ զու-
հուր էմմէքտէ օլան ինզըլապատա պիլմէյէրէք զա-
յէթ մուհիմմ պիր բօլ օյնամըշ, վէ անա տաճի տէ-
պէպ Սրակօն փրէնսէսի Գաթէրինհն լէյ միւն'ադա
օլան բէվատըթը ը իզտիվաճիյէտէհն դուբթուլմադ
արզուսը օլմուչ տը։

Պիլ պուբայա գատար էվրօփա ապվամընըն
տէվը ի ճեհաատհն հէման պիր ազ էվվէլ մէտէհնի-
յէթէ տօղրու թէրադդըլարընտա հանկի նօզթալար-
տա պուլունաբզլարընը կէօրտիւք։ Ինկիլիթերրա ա-
լայըն էն էօնիւնտէ տուրմադտա օլուպ, ատնրա
Ֆրանսա, անտէն ատնրա Իսփանիա, վէ էն ատնրա
Ալմանիա վէ Իթալիա կէլմէքտէ տիր։ Իլք իւչիւ
զաթէն միլլեթլեր հալինէ կէլմիչ օլաբզլարը հալտէ,
ատն իքիսի միւքէմմել միլլի հայաթտան տահա խայ-
լըճա պա՛իտ իսիլեր, վէ քէնտիլերին սիյասէթի
խարիճիյէլերինտէ, անլերին հէվիսի տաճի նէքթի-
կերլերինին հուզուրընտա բի'այէթտէ դուսուր էտէր-
լեր իսի։ Թէ'արրուզի մուհարէպէլեր 'ալէտտէվամ
ատայիչ ի 'ումումիյի վէ թիճարէթի իլալ էթտիք-
լերի հալտէ, 'ալամը նատ տաճի տէհնէթլի զամանէթ
վէ մէչագդաթլարա տիւչար օլուչօրլար իսի։ Կէօ-
րիւլիւչօր քի ահվալ տահա վատի' պիր միգնատտա
ինգըլապ իչհնն հավաչ հավաչ ուչդունալաբզյօր իսի։
Պու կիպի 'ադիմ հադդաբզլըզըլար ուզուն միւտտէթ
ատճ ու բէճ' էտիմէզ հալտէ գալամադլար իսի։
Եանղընըն իլք զըղըլճըմլարընըն Ալմանհանըն մաղ-
լուպ քէօյլիւլերի արատընտա զուհուրընտա կինթիզար
էթմէքլիք փէք թապի'լի տիր։ Ալմանիա քէօյլիւլէ-
րինհն քիլիսէ թահթընտաաքի էտարէթի աղըրլըզմա
տէրէպէյլերինհն էլլերի ալթընտաաքի էտարէթլերինհ-
տէհն կերի գալմադ իսի։

Իսվիչէրալըլար Ալմանհանըն էլի ալթընտան
զաթէն չզըզ տաղտա օլմուչ իսիքլերի կիպի,
1345տէ տահի Մարկարթըն մուհարէպէսինէ Ա-
վրոթրիա տէրէպէյլերինհն բըպդա ի էտարէթինտէն
դուրթուլաբլար։ Իչտու մուհարէպէտէ 1,300 Իս-
վիչէրալը 10,000 Ավոթրիալըյա գարչը իհրաղը
զալէպէ էյլէմիչլեր տիր։ Օհպիրինճի 'ասրըն էվա-
սէթինտէ Բազթիան Սլվ քէօյլիւլերի 'այնի հօլտա
հարէքէթ էթմիչլեր տիր։ Պօհէմիատա Ուիլլիֆհն
վա'զը վէ Ճան Հուսըն չէհիալիյի 'ատտալինճէ Րօ-
մայա գարչը զուհուր էտէն 'իահան, 1415տէն
1436յա գատար սէյլ կիպի դանլար ազըտարագ,
'ազըզլէթ պատտըրըլմըշ տըր։ Վէ լաքին պու վա-
զը'ալեր (քի անլերտէ Իսվիչէրա քէնտի հուրրիյէ-
թինի իհրաղ, Պօհէմիա իսէ իլէլէպէտ զայդ էթտի)
կէլէճէք չէյլերին անճագ 'ալամաթը ը լայթիտա'իյէտի
խոխլեր։

1471տէ Թօպըը ըրմազը իւզերինտէ քիա՛ֆհ
Ֆրանզօնիատա հարէքէթ ի ինզըլապիյհնին վաֆ-
թիզ էտիճի Յովհաննէսի զուհուր էթմիչ տիր։
Մ իւչարիլէյհին իամի Հանս Պօհէյմ օլուպ, քէնտի-
սինհն ճիսամանի վէ բուհանի լօրդլարա էտարէթինհ
խիթամընը ի'լանա Պիքիր Մարիամ Թարաֆընտան
կէօնտէրիլմիչ պիր փէյղամպէր օլաբզընը իտտի'ա
էտիյօր իսի։ Գըրդ պին քիչի անըն վա'զընը տինս-

լեմեյէ կիտերլեր իտիյսե տէ, Ուսցպուրկ վէ Մայնց եպիսկոպոսլարը պիմիւտահալէ էհալիյի տաղթիթըլար, վէ փեչղամպերի իհրադ էյլէտիլէր։ Անըն սէտասը սուսարըլըը իսէ տէ, անըն օրթա-յա չըդարարդը նիտա թէքթար պէ թէքթար իչիտիլիյօր իտի։

Քեմփէրն (Գոնսթան կէօլիւ ճիվարընտա) քէօյլիւլերինին տէրէպէյի օլան Քեմփէրն մահասթրը պաչ բահիպինէ գարշը չըդարմըշ օլտըգլարը պիր 'իսեան 1492տէ խրիստա էրտի։ Պու 'իսեան ուզուն միւտաէթ սիւրմիւչ, վէ 'ադըպէթ քէօյլիւլէրին մաղուպիյէթիյլէ պատարըլմըշ իսէ տէ, պու 'իսեան քէօյլիւլերին 'իսեանընըն 'ալամէթի օլան Պահատաչուի (քէօյլիւլեր քիւթիւյիւ) պայրաղընըն պիրինճի տէֆ'ա օլարադ րէֆ' էհլիմէսի ճիհէթիյէ մահատար տըր։ Պու պայրաղըն իւզերինտէ «Անա ճագ Ալլահըն նազարընտա հագդ վէ 'ահիլ օլան չէյ» քէլամը մուհարրեր իտի։ Էօթէտէ պէրիտէ հէնի գըյամէար զուհուր էտերէք, 1512-1513տէ Սիյահ Օրմանտա Րէն ըրմազընըն չարդ թարաֆընտա իչպու հարեքէթ ի 'իսեանիյէ ատահա գիյատէ պէօյիւտիւ։ Պու տէֆ'ա ձօս Ցրիյ իամինտէ մուս 'ալէմ պիր 'ադըր վէ գայէթ պէյազէթլի պիր բէ'իս զուհուր էյլէտի։ Միւսահիբէյն 'ադիպ պիր մէհարեթլէ քէնտի փլանընը թահզիմ էթմիչ, վէ Քեօյլիւլեր Իթթիֆագընըն գըրըմըշ թէպերինի պիր եէրէ թօփլամըշ տըր։ 'Ադըպէթ հէր չէյ հաղըր վէ ամատէ օլտու, վէ պինլերճէ քէօյլիւլեր Պուհնաչուդ պայրաղը էթրաֆընտա թօփլանմադա մունթազըր պուլունտուրար իսէ տէ, խա՞ինինն պիրիսի պու փլանը էլէ վէրտիյինտէ, Ցրիյ թախիա ի նէֆս ի-չինն Իսվիչէրայա ֆիրար էտիպ, օրատա էհնի փը-լանլար թէրթիպ էյլէտի։ Էրթէսի սէնէ Ալմանիա-նըն մուհթէլիֆ թարաֆլարընտա ուֆագ թէֆէրէ ղըյամէար վուգու' պուլմուչ, վէ 'ադըպէթ տէրէ-պէյլերի միւտահա՞ա ի նէֆս իչինն 'ադտ ը էթթի-ֆագա մէճպուր օլմուչլար տըր։ Շայան ը տիգդաթ տըր քի քէօյլիւլեր արատընտաքի իչպու 'իսեան է-սերլերի հուրրիյէթին ադալլի գըսմէն հիւքմֆէրմա պուլունտըղը մէմլէքէթլէրէ հէմճինար մէմալիքաէ զուհուր էտիյօր իտի։ Իսվիչէրա պէլճի սա՞եր հէր հանկի պիր մէմլէքէթտէն գիյատէ Ղարպի Եվրօպա-տա հուդուդլարը փայմալ օլան քիմսէլերին իւմիտ վէ չէվգ մերքէզի իտի։

Կէլէճէք պէնտ ի մախսուսըմըզտա պիղ ասըլ Քրօթէսթան ինդըլապընտան պահա էթմէյէ պաշ-լայաճաղըզ։

ՄՈՒԽԹԻՐԵԼԷՐ

Րէյ սանթըգլարը. — Պու պիր իքի հաֆթա զար-ֆընտա էհալինին րէյ սանտըգլարընը տլըպ ալայ վէ ալդըչլարլա չէհրին սօդաղլարընտա կէզտիրէ-րէք կէօթիւրտիւքլերինի միւչահատէ էթմէք ֆիլ-վագը' պա՞իս ի թէչվիփ մէնզարեէր թէչքիլ էտի-յօր իտի։ Վագա՞ա էվվէրիմիզտէ սանտըգլար վէ իչէրինտէ քհաղրա փարչալարը չօգ վար իսէ տէ, պու սանտըգլարըն միւհէթէվվիյաթը զայէթ մա՞նա-տար իտիլէր։ Անլէրտէ էհալինին րէյի վար իտի։ Պու րէյլէր իսէ հուրրիյէթ 'ալամէթի, վէ էհալինին քէնտի քէնտիլերինի իտարէ էթմէկլերինին իչարէթի իտիլէր։ Պունլար պու էհալինին իսթիխպատտան դուրթուլուպ քէնտի այաղը իւզերինտէ տուրան միւսթադիլ պիր միլլէթ օլարընըն զամին վէ քէ-ֆիլի իտիլէր։ Պինա՞էն 'ալէյհ անլերէ «Հուրրիյէթ սանտըգլարը» թէսմիյէ էթտէք տէյէր։ —Պու սան-տըգլարտաքի րէյլերտէ բիւթպէ վէ ահվալ ֆարդը օլմայընչ, ճիւմլէսի 'այնի մահալտէ պուլունտույօր-լար իտի։ Զէնկին, ֆագիր, 'ալիմ, ճահիլ, մէ՞-մուր, էհալի, փաթրիպ, ճէմա'աթ, ճիւմլէսինին րէյ քհաղըղլարը պիրլիքտէ տուրույօր։ Պու իսէ միւսաւաթ 'ալամէթի տիր։ Պինա՞էն 'ալէյհ պու սանտըգլարը «Միւսաւաթ սանտըգլարը» թէսմիյէ էտէպլիրիլ։ Պու սանտըգլարտաքի րէյլերտէ բիւթ-պէ ֆարդը օլմատըղը կիպի, անլերտէ պիրճիւմլէ ֆըրդա վէ տին ֆարդլարը տա դալտըրըլըչ, Միւս-լիմ՝ Արնաութիյան, Էրմէնի՝ Գաթօլիք, Րում՝ եէ-հուտի ճիւմ էհլինին րէյի պիր արատա պուլունուս-յօր իտի։ Շու հալտէ պու սանտըգլարա՝ «Ուխուվ-վէթ սանտըգլարը» տա թէսմիյէ օլունա պիլիր։ Օ-րատա տինլերին վէ մեղհէպլերին ուխուվվէթի վար տըր։ Մուհամպէթ 'ալամէթի տիր։ Պինա՞էն 'ա-լէյհ էհալինին անլեր իւզերինէ պու գատար մէ-սերրեթ, պու գատար չէվգ ու չէթտարէթ կէօսթեր-մէլերի փէք թախլի՞ տիր։ Պունլար վաթանըն պի-րեր քիւչիւճէք նիւմունէսինի թէչքիլ էտիյօրլար։

—·—

Բոմբըգն Նիմայէյէ. — Պու րէյ սանտըգլարընը հուրրիյէթ, մուսաւաթ վէ ուխուվվէթ սըֆէթ-լերի իլէ թավսիֆ էթտիք իսէ տէ, չու Բում վա-թանտաչլարըն Փաղար կիւնքի նիւմայիչլերի, վէ մեղհէպլերին հէր թարաֆընտան կելէն իչթիքտա-լար մէղքիւր սանտըգլարա սիվիչէն հիւելերի տէ ի՞լան էթմէյօրլար մը։ Պիլա չիւպհէ մեղքիւր սան-տըգլար իչինտէ նիչէ հիւելեր տահի պուլունմըշ օլմայը տըր։ Վէ Բում վաթանտաչլարըմըզըն քէն-տի նահօչնուտիլէրինի պէյան էթմէկլե ուսուլլարընը թահսին էթմէյուէք պիլէ, մեղքիւր մու'աղղէզ րէյ-լերէ իտտալ էտիլէն հիւելեր 'ալէյհինտէ վրօթէսթօ

էթմէք, վէ անլերի մէն' էթմէյէ չալըշմագ տա"իմա մուգաատէս պիր վազիֆէ իսիյինի տէ թ"եիա էտերիզ։ Լաքին պու չէյ եինէ մէզքիւր սանտըղլաըրն հադիզի գըյմէթինի զայ' էթտիրէմէզ։ Պիզ պիւթիւն մէմլէքէթճէ եէնի պիր մեալէք ի թա'լիմիյէյէ կիրիյօրըզ։ Անա մուխալիֆ օլան դուվվէթլէր վար. էհալիմիզ արասընտա թէ'ասսիւպ վէ ճէհալէթ վար։ Պունլար գօլայ գօլայընա րէֆ' էտիլէմէղլեր։ Պինա'էն 'ալէյհ սու"լ իսթի"մալաթ վէ հիլէլեր պուլունաճագ տըր։ Լաքին պու չէյ չու մէալէք ի ճէհատաէն տօլայը պիվի մէ"յուս վէ մէֆթուր էթմէմէլի տիր, վէ 'անասըր ը միւխթէլիֆէնէն պիրիպիրլէրինէ խուսուսմէթ կէօսթէրմէյէրինէ պատի օլմամալը տըր։ Հէր պիր 'ումնասուր քէնաի մէնաֆի'ինին 'ումումըն մէնֆա'աթըյլա թէմին էտիլէճէյինի պիլէրէք, քէնաի մէնֆա"աթընը 'ումում միլլէթին մէնֆա'աթըյլէ թէ"մին էթմէյէ չալըշմալը տըր։

ՀԱՅԱՐ ԹԱԱՎԻՐԼԷՐԻ

ՄՈՒՃԻՊ Ի ԽԱՎՃ ՕԼԱՆ ԳԱՓՈՒ

Ֆուրթունալը պիր ագչամաա կէճ վագթաա իսթիյար պիր թաալիզ՝ ափանսըղ խասթալըգտան թուրթուլմըչ պիր ատէմի կէօրմէք իչիւն տա'վէթ օլունտը։ Խասթա թաալիին ուզադտան ուզաղա թանըտըղը Սադուայր Ճօյս իտի։ Թաալիզ տիգդաթլը պիր մու'այէնէտէն սօնրա՝ պիր ազ 'լլահ վէրտի։ Պա'տէհու այրըլմագ իւզրէ իքէն, թէպէասսիւմի պիր եիւզ իլէ խասթայա պագարագ, «Իւմիտ էտերիմ՝ քի սաագհլայըն տահա էյի օլաճադսըն,» տէտի, Խասթա ճէվապէն, «Էվվէթ, լաքին պիր տապիդէ տուրունըզ, թաալիզ էֆէնտի, վէ սու"ալըմա ճէվապա հիմմէթ պուլյուրընըզ։ Պունտան ագտէմ պու մի խ ի լ ե ա ն ե ա վ պ է թ լ է ր ի մ օ լ մ ու շ տ ը ր, 'ամէյա թէքտար օլաճադ մը,» տէտի։ Թաալիզ, «Իհթիմալ տըր,» տէտի։ Խասթա, «Թամամ հադիզաթը անլամագ իսթէրիմ, տօղրուսընը սէօյլէ» տէտիյինտէ, օ՝ «Էվվէթ, օլաճադ տըր,» տէյիւ ճէվապ վէրտի։ Խասթա, «Անլէրին պիրինին թէ"սիրիյլէ հարըն վէֆաթ էտէ պիվիրիմ, տէյի՞ մի,» տէյիւ. սիւալ էյլէտիյինտէ, Թաալիզ, «Էվվէթ, հա էօյլէ, հա տա սէնէլէրճէ հաչարսըն, կէլէճէք նէվպէթլէր հադգընտա տիւչիւնէրէք քէնտիլի իսրարտընըմա, ճիւմլէտիզ տէ 'այնի էօլիւմ դափուսընտան կէչէճէյիզ,» տէտի։ Խասթա, «Դափուտաճն մը, դափունըն էօթէսինտէ նէ վար տըր,» տէյիւ սիւ"ալ էյլէտի։ Պու քէլամլարը թէքէլլիւմ էտեր իքէն, մերդումըն չիւպհէ վէ քէտեր իլէ տօղու կէօղլերի Թաալիզէ տօղրու տիք տիք պագըյօրլար իտի։

Պիր տադիդէ իսթիսի տէ սիւքիւթ գալտըլար։ Ճօյս, մերճէճ «Նէ՞ վար տըր,» տէյիւ թէքրար սիւ"ալ էթտի, վէ տէվամ էտերէք տէտի քի, «Սէն պիր քիւիսէ ա'դասը սըն, պիր խրիսթիյան սըն, պէնիմ պիր կէօնէ մէզհէպի իթիդասընմ հօդ տըր, Ալլահ խաթրը իչիւն օլսուն պանա սէօյլէ, օլ դափուսընըն էօթէսինտէ նէ՞ վար տըր։» Թաալիզ «Պիլմէմ,» տէտի։ Ճօյս պիր միւտաէթ սիւքիւթտէն սօնրա, դուվվէթլի պիր դահգահա գօփարարագ, չէօյլէ սէօյլէտի. «Պէն սիզին պու խուսուսատա օլան մու'ամէնէթլիկիզ 'իլէթիմ իչիւն օլանտան զիյատէ միւհթաճ իմ։ Պու մէս'էլէ հագդընտա սիզին իլէ դօնուշմագլըզը պիր բուհան իլէ գօնուշմագլըզա թէրճիհ էտերիմ, զիրա սիզ պու միւնազարէն 'ագիլ վէ էյի պիր ատէմի սինիզ։ Պա'զէն անա կիտէճէյիմ պու զուլմէթ հագդընտա միւչիւնսիւչիւմտէ տէհչէթէ կիրիֆֆար օլույօրըմ, զիրա պիլդէրճէ սէնէլէրտէն պէրու պիհնասագ ատէմլէր քէնտի սէվկիւլիւէրինի արգաստա պրագարագ անա տահիլ օլմուշլար, վէ օլ տիյար հագդընտա ասլա պիր խապէր կէօնտէրմէմիշլէր տիր։ Թաալիզ էֆէնտի, սիզ պիր իլահիյար ատէմ սինիզ, օլ սէպէպտէն սիզ քէնտինինզ պու գափուտան վէք ուզագ տէյիլ սինիզ, անըն էօթէսինտէ նէ՞ օլապիլիր թասավվուրը սիզի գօրդո՞ւթմայօր մը։» Թաալիզ ճէվապէն, «Խայր, խայր գօրդմայօրըմ,» տէտի, վէ այադա գալգարագ, գափուլը աչտը, վէ տիշարտա գարանլըգ գափունըն էօնիւնտէ եաղմուրտան էյիճէ ըսլանմըչ պիր ալ տուրուլյօր իտի։ Ալ օրատա տուրմըչ գափալը գափույա տիգդաթլէ պագըյօր իտի։ «Պու պէնիմ ա թըմ տըր, օ իչէրտէ օլտուղընմը պիլէրէք, գափուսընըն արգասընտա պէնի պէքլէյօր։ Օ պունտան ճվվէլ պուրայա կէլմէմիշ իտի, վէ պու օտատա նէ օլտըղընը պիլմէզ, պիլմէք տէ իսթէմէզ։ Լաքին քէնտինին սէվկիւլիւ սահիպի իչէրտէ օլտըղը սէպէպտէն գօրդմազ,» տէտի։ Ճօյս վէք տիգդաթի իլէ Թաալիզէ պագարագ, «Տէտիյինէ սէն լինանըչյօր մը սըն,» տէյիւ սիւ"ալ էթտի։ «Էվվէթ, լինանըչյօրըմ քի պէն ղէվալը հայվանա միւչապհի իմ։ Կիթմէքտէ օլտըղըմ գարանլըգ օտատան գօրդմամ։ Օրատա նէ օլտուղընը պիլմէքլիյի տէ արզու էթմէմ։ Պիւթիւն միւտաէթի 'էօմրիւմտէ խէլասքարըմ պանա սատըգ օլմուշ տըր։ Թէճրիպէ սա'աթլարըմտա պանա մու'ին օլմուշ տըր։ Պուրայատէք պէնի մէ"յուս վէ միւքէտաէր էթմէյէն Զաթ, պունտան էօթէտէ տահի պէնի մէ"յուս էթմէյէճէք տիր,» տէտի։ Խասթա, «Լաքին պէն անը թանըմամ» տէտի։ Թաալիզ, «Օ սէնի թանըր։ Ինթահը Մուգաատէսին պէյանաթընա ի'թիմատ էտերէք, տէյէ պիլիրիմ քի Անըն պաղուլարը տա"իմա սանա տօղրու ուզանմըչ տըր։ Սանա անը թուրթմագլըղընը թաալիյէ էտերիմ։ Անը սէնին Միւբչիտին վէ Մու'ալիմին հալինտէ դափուլ էյլէ։ Էյլէր պունը խուլուս իլէ էտեր իսէն, նէ գափու, նէ տէ գափուտան էօթէտէ պուլունան չէյլեր սէնի գօրդուրմայաճագ տըրլար,» տէտի։

ՏՈՒ'Ս ՀԱՑԹԱՍԸ

ԻՆՁԻԼԻ ԻՓՓԻՀԱՏ ԹԱՐԱՑԸՆՏԱՆ ՏԱ'ՎԼԵՓ

1909 ՍԵՆԵՍԻ ԻԶԻՒՆ

Ցառվ. 3 Կէրակէրէն Ցառվ. 9 Ձոտա՞ա էրբէխինէ գապար

Հէր եէրտէ քէնտիլէրին վէ պիզիմ Բապպըմըզ օլան Յիսուս Քրիստոսըն իսմինէ տու'ա էտէնլէրին ճիւմլէսինէ, Պիր Բապպըն պիր ձէսէտինին ա'զա-լարը սէվկիւլիւ պիրաէրլէր։

Թէքրար պիր սէնէ կէչիյօր վէ պիր սէնէ տօզոյօր, վէ պիզ սիզի տիւնեանըն հէր թարաֆընտա օլանլարըն ճիւմլէսինի տու'այա տա'վէթ էտիյօրըզ։

Բէմալ ը իլթիյագ վէ կէրմի իլէ 1909 սէնէսինէ կադար պիւթիւն հաֆթասընը (Ցունվար 3տէն 9ա գատար) տու'այա թախսիս էյլէմէք իչիւն սիզի տա'վէթ էտէրիզ։ Տու'ալարընըզ իսէ միւթթէֆիգ, մու'այյէն, իմանլը օլսունլար, վէ տու'այը իչտիպ անա ճէվապ վէրէնի թանըյանլարըն իւմիտ վէ իթմինանըյլէ տօփտօլու պուլունսունլար։

Պու տա'վէթին եէթիչտիկի եէրլէրտէ պուլու-նանլարտան բէճա էտէրիզ քի՝ չու մուդաատէտ վէ 'ամէլի օլան մադսատ իչիւն զայրէթ վէ լաղըմ իսէ ֆէտաքէարլըզդ տախի էտէսինիզ։ Բէճա էտէրիզ քի՝ Ալլահըն Քիւլիսէսինին նիզամը 'իղատէթ վա-զըֆէլարընտա հաղըր պուլունտըզտան մա'տա, խաասէթէն թէրթիւլ էտիլմիչ օլան տու'ա մէճլիս-լէրինտէ տախի հազըր օլասընըզ։ Բէճա էտէրիզ քի՝ հէր պիր ֆէրտ՝ պու մէճլիսլէրի հադիզի բուհանի պիր գուվվէթ մէնպա'ը էթմէք իչիւն նէ էտէ պի-լիր իսէ էթսին, վէ պու միւնասէպէթլէ հէր պի-րիսի իման, իւմիտ վէ մուհապպէթ իլէ վէ հազըր-լանմըշ գալգ վէ ֆիքր իլէ, վէ միւթեվազը' բուհ վէ Ալլահ գօրգուսը իլէ, քիւնսէնին վէ տիւնեանըն իչթիյաճաթընտա տա'իր մախֆի միւթալա'ա վէ տու'ա նէթիճէսի օլան հադիզի վէ տէրին պիր հիսս իլէ, վէ հադիզամ վէ 'ինայէթ մէնպա'ը օլան փէ-տէրիմիզ, Ինէլասքաարըմըզ, վէ Թադսիս էտիճիմիզ պիր Ալլահըն մէվճուտիյէթ, մուհապպէթ, վէ հիսան ի բիզա վէ գուտրէթ ի էպէտիյէսինէ տա'իր էմնիյէթ ի քեամիլէ իլէ պու իչէ քէնտի կէօնիւլ-լիւ թագտիմէսինի 'արզ էթսին։

Իմամ պիրաէրլէր, էօյլէճէ տու'ա էտէլիմ քի պու տու'ա հաֆթասը հէմ քեամիլէն Ալլահը-մըզ վէ անըն իչի իչիւն գուվվանըլմըզ օլսըն, հէմ պիզիմ իչիւն տու'աքեար 'էօմրլէրիզ տօլու պիր սէնէ հասը էթսին, վէ պէօյլէճէ Անըն տու'ա իչտիրը վէ լինսանլարը սէվէր օլտըզը թէհադգուդ էթսին։

Դալըրըզ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն մու-հապպէթիյլէ (Շէրէֆէրէն Ա՞մօրլըբը ընօթֆընտա խ՞մա-նընըզ պըր)

Տո՛ա մապսէլէրէ

Կէրակի Ցունվ. 3։ վա'զլար վէ նութգլար։ «Իչլէթ հէր չէյի էէնի եաիարըմ.» Վահ. 21. 5։ «Ա'հա ը ճէթիսին Մէյսընճըզը Յիսուս։» 'Իպր. 12. 24։ «Պիր քիմսէ Քրիստոստա իսէ, էէնի մախլուգ տըր։» 2 Կոր. 5. 17։ «Սիզէ էէնի պիր էմր վէրիրիմ, քի պիրի պիրինիզի սէվէսինիզ։» Ցովհ. 13. 34։ «Եէնի սէ-մավաթ վէ եէնի զէմինէ մունթազը ըզ։» 2 Պետ. 3. 13։ «Եէնի պիր թէսպիհ թէրէննիւմ էտիյօրլար իսէ։» Վահ. 14. 3։ «Պու չէյլէրի չէհատէթ էտէն՝ Պէլի թէզ կէլիրիմ՝ աէյօր։» Վահ. 22. 20։

Փոչ. էրբ. Ցունվ. 4։ շիխեր վէ թէվազու'։ Մա-զիտէ զապուղ էյլէտիյիմիզ պէրէքէթլէր, վէ Փէ-տէր Ալլահըն սաատպաթը իչիւն, Քրիստոսըն Ի-սճիլինին գուվվէթի իչիւն, Բուհ իւլ Գուտս 'ա-թիյէսի իչիւն, չօգ քիմսէլէրին Քիւթիւպ ի Մու-գադասէսէդ սատրդ պուլունտըդլարը վէ անը սէվ-տիքլէրի, վէ Քիւթիւպ ի Մուգադասէսինին սըհհէ-թի հադդընտա թէրթիպիւմ էթմէքտէ օլան չէհա-տէթ իչիւն, Բուհ իւլ Գուտստան պախչ օլունան պիր ինթիպահ ը բուհանի պապընտա մէվճուտ օ-լան վէ արթըզ չօզալան տէրին տրզու վէ իչթի-յագ իչիւն չէ-էր։ Քիւլիսէլէրտէ պուլունան մէս-լէք ի մատսիյուն վէ տիւնեէվիւիք իչիւն, բուհա-նի հայաթընընզտա Ալլահտան կէվչէմէքտէ օլտըզը-մըզ իչիւն, Ալլահա տէօնմէքլիյին նիսպէթէն ա-զալմադտա օլտըզը իչիւն, Խրիսթիյան զայրէթլինին էքսիլմէքտէ վէ գուտսսիյէթ մի'յարընըն տիւշմէքտէ օլտըզը իչիւն, մուհապպէթտէ գուտսուր էտիլտիյի վէ «իսանտան» սաիմադլըզլար իչիւն Ընվ-լը-։ Թէս. 8։ Մէզ. 53։ Դան. 9. 3-19։ Վահ. 2. 1-7 օգունա։

Սալը Ցունվ. 5։ 'ՈՒՄՈՒՄԻ ՔԻԼԻՍԷ։ ՊԱՇՂ ՔՐԻՍՏՈՍ ՕԼԱՆ «ՊԻՐ ՎԻՒՃՈՒՏ» ԻԶԻՒՆ ՏՈՒ'Ա։ «Մէլամէթին պէնա-միլէ Բուհըն մուճիզ օլտըզը իթթիհատա»ըն տահա զիյատէ իղՂար օլունմասը իչիւն, քիլիսէ ա'զալը-ղընտա գապուղ օլունանլարըն բուհանի օլմազլարընտա զիյատէ տիգզաթ էտիլմէսի իչիւն, քիլիսէնին իչ-լէրինին իտտարէսինտէ տիւնեէվիի տէյիլ, անճագ բուհանի ուսուլլարըն գուվվանըլմասը իչիւն, Ալ-լահըն քէլամը հադդընտա պիլգինին, անա իթա'ա-թընը արթըզ չօզալմասը իչիւն, մուգադասէս 'էօմ-բիւն' սահին իթթիգատ իլէ պիրլէչմէսի իչիւն, Ալլա-հըն գավմընըն մա'մուրիյէթի վէ ճանլարըն գազա-նըլմասը իչինտէ Բուհ իւլ Գուտսըն գուտրէթինին Բէլամըն խրամէթճիլէրինտէ պուլունմասը իչիւն, Ինճիլի Իթթիհատըն տախիլտէ վէ խարիճէտ օլան չիւ'պէլէրի իչիւն, վէ անըն թէ՞սիրինին ճիւմլէ մէմլէքէթլէրին քիլիսէլէրի արասընտա հայըլմասը

իչխուն վէ թէ'ատոի օլուռնան ճիւմլէ Սրիսթիյանլար իչխուն պոռ'ա : Եփես. 1. 15-23 : 3. 13-21: Կող. 1. 9-19 : 2. 9, 10 : Գործ. 13. 17-21 :

Շաբշ. Յունվ. 6 : ՄԻԼԼԷԹԼԻՐ ՎԷ ԱՆԼԻՐԻՆ ՀԻՒԹԱՏԱՐԼԱՐԸ : Ճիւմլէ գրալար վէ հիւքմառլար իչխուն, միլլէթլեր արասընտա սուլհ ու սէլամէթին իպդասը իչխուն, մէհէնիյէթ, սիյասիյաթ վէ թիճարէթ 'էօմրիւնտէ հաղիգաթ վէ սալահըն հիւքմ սիւրմէսի իչխուն, Թիւրքիատա թէ'սիս էսիլէն իտտարէ ի մէչրութիյէթին մուվաֆֆագիյէթ պուլմասը իչխուն, Գօնկօտա զուլմ ու զատրըն, վէ Զինտէ աֆիօն ախզ ու ի'թասընըն խիլաֆ պուլմասը իչխուն, ի'թիխալսըզլըղըն, ախլաղսըզլըղըն, զուլմարըն վէ սա"իր կիւնահկարըն զապթ վէ մէն' էտիլմէսի իչխուն, հաքիմլէրին, զապիթլէրին, դանուն վա'զ էտէնլէրին, ճիւմլէ զաղէթաճըլարըն, 'ասքերլէրին, կէմիճիլէրին, փօլիսլէրին վէ ճիւմլէ մէ"մուրլարըն քէնտի վազիֆէլէրինի Սլլահ դօրգուսուզլուկ իճա էդիմլերի իչխուն, Բապպըն կիւնիւնէն տանա կէնիչճէ վէ տանա հաղիգի սուրէթէտ հրճգ օլուռնմասը իչխուն, պիւթիւն ախնտասա հուրրիյէթ ի տինիյէնին վէ Ինճիլի հաղիգաթլարըն թէրգադըսը իչխուն պոռ'ա : Մատ. 5. 1-18 : Րօմ. 13: 14. 17-19 : Վահ. 21. 21-27 :

Փէնճ. Յունվ. 7 : ԹԱՐԻԽԻ ՐԷՍԱԼԷԹԼԻՐ : Ինճիլին հէր պիր նէսլէ միւնասիպ օլարգընըն իսպաթ օլընմըշ օլարգը իչխուն, Ինճիլէ այըլան գափուվար վէ կէօսթէրիլէն վասի' հիւսն ի թէվհիճիւհ իչխուն համդ ոռ պէնա : Ճիւմլէ միսիօներ չէրքէթլերի վէ խուսուսա չարդ մէմլէքէթլերինտէ չալըշմալար իչխուն, Սլլահտան կէօնտէրիլմիշ օլան տանա զիյատէ իչճիլէր պուլունմասը իչխուն, էճնէպի մէմլէքէթլերտէ պուլունան ճիւմլէ իչճիլերին իմանլարընըն թաղէ վէ գալպլերինին կէնճ պիր հալտէ պուլունմասը իչխուն, իթթիֆագսըզլըգտան իճթինապ վէ տանա զիյատէ իշտտալըգ իչխուն, ֆէնտա թէ"սիրլերին աէֆ' ու իղտլէսի իչխուն, հէքիմ միսիօներլեր, գատընըլարըն նիսա թա'լիֆէսի արասընտա օլան իչի, վէ հէրվի չօպանլար վէ միւպէշշիրլեր իչխուն, ճիւմլէ Ռ. Մուդատէտա չէրքէթլերի վէ Հայաթ Քէլամընը թէրճէմէ վէ թէվզի' էթմէք իչխուն մէչդուլ պուլունանլար իչխուն պոռ'ա : Մէզ. 72 : Ղու. 24. 46-49 : Ա'մալ. 7 վէ 8 : Րօմ. 10. 8-15: Վահ. 7. 9, 10:

Ճոռ'ա, Յունվ. 8: ՅԱՄԻԼԵՆԱԼԱՐ, ՄԷՏԹԷՊՂԷՐ ՎԷ ՊԷՆՃԼԷՐ : Տինտար վալիսէյն, կիրակի մէքթէպի մուա'ալիմլերի, վէ թէտբիս վէ էյի էօրնէք վէ տու'ա իլէ կէնճլերի Բապլ Ցիսուս Քրիստոսա իրշատ էտէն սա"իր քիմսէլէր իչխուն համդ ոռ պէնա, վալիսէյնին քէնտի էվլատընը Քրիստոսա զըլաղուզլատմադ պիր թարզտա եաչամալարը իչխուն, վադֆը նէֆս էթմիչ կիրակի մէքթէպի իչճիլէրինին արթմասը վէ քէմալ ը կէրմի վէ տու'ա իլէ չակիրտլերի Սլլահա տէօնտէրմէյէ չալըշմալարը իչխուն, բուհանի թէ"սիրաթը ճիւմլէ տարիւլֆիւնունտլարը վէ միւ'էսսէսէսաթ ը թա'լիմիյէլերի տօլաուրմասը իչխուն, ճիւմլէ 'իլմի իլահի մու'ալիմլերինտէ վէ չակիրտլերինտէ տիրի իման վէ բուհանի չէվզ վէ կէրմի վէ գուտրէթի պուլունմասը իչխուն, կէնճլերին վէ կէնճ գատընլարըն վէ չօճուգլարըն բուհանի մէնֆա'աթլարընը թէ"մինէ չալըշան ճիւմլէ չիրքէթլերին միսպարէք գըլընմալարը իչխուն պոռ'ա : 1 Միւլ. 1. 27, 28: 3. 8-10, 19-21: Եփես. 6. 1-4: 2 Տիմ. 3. 14-17: 4. 1-5:

Ճ. էրթէսթ. Յունվ. 9: ՏԱԽԻԼԻ ԹԷՊՇԻՐ Ի ՊԷՇԱՐԷԹ ՎԷ ՆԷՀՈՒՏԻԼԷՐ : Ճիւմլէ տախիլի թէպշիր ի պէշարէթ չիրքէթլերի, անլերին իչի վէ իշճիլերի իչխուն, հէքիմլեր իչխուն վէ խասթալարա վէ էօլմէք իւղրէ օլանլարա խըտմէթ էտէնլերին ճիւմլէսի իչխուն, ճիւմլէ միւպէշշիրլեր վէ թէպշիր ի պէշարէթ իչի իչխուն, Նէհուտիլեր արասընտա իչլէյէն ճիւմլէ միսիօներ չիրքէթլերի իչխուն պոռ'ա : Ես. 63. 1-7: Զաք. 10. 3-10: 13. 1, 2: 14. 8, 9, 20, 21: Րօմ. 11. 25-36: Վահ. 22. 20, 21 :

ՄՈՒՀԱՐԲԷՐԱԹ

ՏՕԳԹՕՐ Զ. Զ. ԹՐԷՅՍԻ ՆԱՄԸՆԱ ՊԻՐ ԶԻՅՆԷԹ

(Փրօֆ. Յ. Յ. Մանճաճեան, Մէրզիֆոն)

Տիւն ադշամ (Հոկ. 30) Անաթօլիա Գօլէճի մէսերքէթպաշլ պիր չէնճիյի սեյր էթմի։ Միւհէթէմ բէ"իսիմիզ պու կիւն 70 հաշըրը իքմալ էթմիյինտէն, տօսթլարը, քէնտիսինին խասլերի օլմագսըզըն, պիր ադշամ էվվել քէնտիսինի պու չէնճիքլէ թալիֆի էթմէք իսթէմիլեր։ Պէօյիւք տէրսխանէլերին պիրինտէ թէպրիքլաթի իճրա օլունտուգտան սոնրա, մէչգ օտասընա կիտիլտի վէ չակիրտանըն ալդըշ սէտալարը անը իսթիդպալ էթմի։ Գօլէճին օրքէսթրասը պիր թագըմ կիւշէլ մադամլար թէտարիք էթմիչ օլուպ, կէրէք պիտայէթտէ, կէրէք արատա պիր, վէ խրիստոս ճիւմլէյի մահզուզ էյլէտի Պա'զը հանըմլար տախի պա'զը ֆըդրալար չալալար վէ խօչ նագմէլէր թէրճննիւմ էթտիլեր։ Պունլարըն արասընտա պիր գաչ քիմսէ ադաէմմէ թէրթիպ օլունմուշ մէս"էլէլեր հագդընտա նուրթգլար իրատ էթտիլեր. միսիօներլեր Թարաֆընտան Յօզէ. Բիկզ, խօճալար Թարաֆընտան սահիպի խզա, Մէրզիֆոն քիլիսէսի Թարաֆընտան Գ. Ճիզմէճեան էֆէնտի, միւնթէհիլեր նամընա Մ. Էլպէկեան էֆէնտի։ Խարիճի քիլիսէլեր նամընա Ա. Տարագ-

ձեան էֆէնտինին պիր մէքթուպու օղունտուն էն-
ճամ եօպէլիար քէնտիսի դալդըգ ճիւմլէսինէ քէն-
տինին վէ բէֆիդէսինին մէմուունիյէթինի պէյան
էթտիքտէն սօնրա, քէնտինին պիղդամ պէսթէլէ-
տիկի Տօլէճ նաղմէսի «Morning cometh» 'ո'ւմուտ
չայիրտան Թարաֆընտան Թէրէննիւմ օղունուդ
ղինէթին բէսմի զըմմընա խիթամ վէրիլտի։ Հա-
զըրունու Թալթիֆ իչինն իքրամլար Թէվղի' օղու-
նուրքէն Ղ. Նէրսէսեան էֆէնտինին Թէքլիֆի ի-
զերինէ տաճիլ ի տիյարտա պուլունան դահիթէտ-
կեանա Տօղ. Թրէյսի նամընա 70 տաէտ սիմ մէ-
ճիտիյէ ի'անէ ճէմ' էթմէյէ Թէչէպուիս օղունտու։
Դայմագամ վէքիլի 'իղղէթլու Միհհատ պէյ պիր
լիրա Թագտիմիղէ հէտիյէլեր ֆիհրիսթինի ա՛չտը,
վէ իչիթ տօսթլար վէ չակիրտանըն պիրլէչմէսի իւ-
զերինէ Թէզի'լի արղու էտիլէն մէպղազ Թէճաւուզ
օղունտու, վէ պու կիւն 144 մէճիտիյէյէ ևէթիչտի։
Իչպու ադճէ իլք ֆուրսաթ իլէ միւհիմմիյինէ կէօճ-
տէրիլէճէք վէ անլերի տաճի մէսէրրէթիմիղէ հի-
սէտար դըլաճագ տըր։

Մո՞ալիմլեր Նամընա էրայ էֆէնտի

1838 Հոկ. 31 Թարիխինտէ' Ամէրիգանըն Փէն-
սիլվանիա էյալէթինտէն Իյսթֆիլտ նամ մահալտէ
վազը' պիր չիֆթլիքտաէ Զարլ Չէվիկն Թրէյսի իչ-
պու 'ալէմի տաղտաղտաա բունունամի զուհուր էյ-
լէտի։ Զօճուդլուդ վէ կէնճլիք սէնէլէրինի կհան
մէքթէպտէ' կհան չիֆթ վէ չըպուդ արդասընտա
կէչիրերէք, նինայէթ միսիօներլիք խըզմէթի ի 'ալի-
յէսինի 'էօմրիւնէ մադտատ ինթիխապ էթմիչ օղու-
լու, 'իսմէթլիս բէֆիդէսիյլէ պէրապեր 1867 տէ Մէր-
դիֆունա միւվասէլէթի էյլէտի։ 1870տէն 1873է
դաստար Իսթամպօլտա Զօճուդլար Աւետարերինտէ
չալըշտըգտան սօնրա՝ Թէքրար պուբատաքի իչինէ
տեվամ էյլէտի։ Պուբատաքի 'իլմի իլահիյաթ մէտ-
բէսէսինին 'իլմի տա՞իրէսինի Թէվհի' իլէ պիր Տօլէճ
մէրքէէպէսինէ Թէրճի' էյլէմէքլիք արղուսու ֆիքր-
լերի իչղալ էտերէք, 1881տէ պու իչէ Թէչէպուիս
օղունտու։ 1886 Սէպտեմբեր 8տէ Տօլէճ բէսմի
սուբէթտէ քիւչատ օղունտու, վէ անտէն պէրու
Տօղթօր Թրէյսինին իսմի տա՞իմա իչպու միւ՞էս-
սէսէ իլէ մէրպուէթ պուլունմուշ սըր։ Օվ կիւն-
տէն չիմտիյէ դաստար արատա իքի տէֆ'ա
պուբատաքի իչտէն Թա'միլ էտերէք Ամէրիգայա
կիթմիչ իսէ տէ, օրատա տաճի եվնէ պու իլ իլէ
'ալաղատա դալմըշ սըր։ Մէզքիւր իքի Թա'միլ
միւատէթլերինին իլքինտէ Տօղթ. Հէրիք, վէ ի-
քինճիտէ Տօղթ. Հուտայթ Տօլէճին ուհմուրընա բիւ-
յասէթ էթմիչլեր, պագի սէնէլէրտէ Տօղթ. Թրէյսի
բիյասէթ էթմիչ օլարագ, Տօլէճ պուննճա ղէմման
անըն վազիֆընտան վէ պա'ղէն նագտընտան տաճի
խամիֆտաէ էյլէմիչ տիր։ Մէրղիֆուն սիմաճօնըն-
տա պուլունան միսիօներլերին ճիւմլէսի տաճի
պու միւէսսէսէյէ էմէք վէ զահմէթ վէրմիչլեր, վէ
քիմի ավ՝ քիմի չօղ վազիֆտարընը պուննա վազֆ
էթմիչլեր։ լաքին անլերին խարիճի պաչդա վազի-
ֆելերի տաճի պուլունտընընտան, օվ ճիհէթլերէ
տաճի սարֆը էֆքյաբ էյլէմէյէ մէճպուր խիլեր։
Տօղթ. Թրէյսի իսէ պիւթիւն տիդղաթընը Տօլէճէ
հաար էթմիչ օլարագ, «կէճէ բուլամտա, կիւնտիւզ
խայալըմտա» Թա'պիրինճէ անըն իչիւն պէղլ ի
զայրէթ էտէպլիմիչ տիր։ Պու էմէքլերին սէմէրէսի
պու կիւն հուզուրընըզտա տըր։ 1886տա 34իւ Գօ-
լէճտէ՝ 68ի Իսատիյէտէ օվմագ իւզրէ ճէմ'ան 102
Թալէպէ մէվճուտ իքէն, պու կիւն 99ու Տօլէճտէ
վէ 163իւ Իսատիյէտէ օլարագ 262 Թալէպէմիղ
վար տըր։ 1886տա 3 Ամէրիգալը վէ 4 ևէրլի մու'ա-
լիմ վար իքէն, պու կիւն 7 էճնէպի վէ 13 ևէրլի
մու'ալիմլեր Տօլէճին ուհմուրը Թա'լիմիյէսինէ ան-
ճադ քիֆայէթ էտիյօրլար։ 1886տա Տօլէճին մէտա-
րիֆի 1,200 Օ. Լ. իլէ գաիճանմըշ իքէն, չիմտի սէ-
նէվի պիւտճէսի 3,000 Օ. Լ.յը Թէվճուտ էտիյօր։
22 սէնէ զարֆընտա Տօլէճ տէֆթէրինէ իսմլերի
գայտ օլունան Թալէպելերին 'ատէտի 1,540 օվմուշ
սըր. պունլարըն 226ը միւնթէհի օվմուշ վէ 262-
սի չիմտի մէվճուտ սըր. պագը դալան 1,052 քիչի
քիմի տալթ պիր դաչ հաֆթա, պայդալարը այլար-
ճա եահօտ սէնէլէրճէ Տօլէճտէ դալմըշ օլարագ,
ազ չօղ անըն Թա'լիմ ու Թէրպիյէսինտէն հիսէ-
եատ օվմուշլար սըր։ Պունլարտան պա'զլարը իր-
Թիհալ ը տարը պագա էյլէմիչլեր տիր, լաքին էլեհվմ
Թագրիպէն 1,000 քիչի Թիւրքիանըն էնվա'ի մա-
հալլարընտան մա'տա Ս.սիանըն, Ս.Ֆրիդանըն, Էվ-
բօփանըն վէ Ամէրիգանըն խայը ճիհէթլէրինտէ պու
Տօլէճի վէ պունտա ալաըգլարը Թէէսիրաթը վէ
Թա'լիմաթը եատ էթմէքտէ, վէ պունուն սայէսին-
տէ միւնեվայա ազ չօղ ֆա՞իտէլի օվմագտա սըրլար։

Մէսաբիֆ ի 'ումումիյէ իչիւն պու 22 սէնէ զար-
ֆընտա Թագրիպէն 48,000 Օ. Լ. տարֆ օղունմուշ
սըր. պու մէպղազըն 36,000 Օ. Լ.ը չայիրտանըն
Թէէսիյաթը օլարագ, պագը դալան 12,000 Օ. Լ.
դաստար մէպղազըն ուֆագ պիր զըմմը Պօյաճն ի'ա-
նէսի, զըմմը 'ադամը իսէ իսարիճի խայրխահլարըն
հէտիյէլերի իլէ մէյտանտա կէչմիչ տիր։ Տօլէճէ մախ-
սուս պինալար իչիւն տարֆ օղունան մէպղազ 4,000
Օ. Լ. դաստար օվմուշ սըր. պունուն իւզերինէ պա-
լատէքի 12,000 Օ. Լ. վէ մէվճուտ սերմայէ 20,000
Օ. Լ. տաճի ճէմ' օղունտուգտա 36,000 Օ. Լ.ա վա-
սըլ օլուր։ Իչպու ադչէնին զըմմը 'ադամը Տօղթօր

Թրէյսինին տօղրուտան կա տօլայըտան սա՛յ ու ղայրէթի իլէ տէվլէրիմիզ տէսէք կանըլմըշ օլմա-յըղ։ Մէվճուտ պէհնապարըն քիֆայէթ էթմէտիյինի պիլէրէք տահա կէնիշ վէ կիւզէլլէրինի ինչա էթ-մէք իչիւն տահի Թէչէպպիւսաթտա պուլունմուշ տըր, վէ իմիտ էտէրիզ քի չօդ վագըթ միւրուր էթմէզսէն պուննուն տահի դուվվէտէն ֆի՛լէ գօ-նուլտուղունը կէօրէճէյիզ։

Տօդ. Թրէյսինին պու տա՛իրէ իչիւն սարֆ էյ-լէհիյի հիմմէթ պաչըճա սէրմայէ պուլմասընտա օլմուշ վէ սայթ պու ճինէթտէ խուսուսի մէհա-րէթ կէօսթէրմիշ զանն օլունմասըն։ Իչտաչլարը պուլունան պիլճիւմլէ էֆէնտիլէր իլէ վարընըչընըն թարղը տահի Գօլէճին թէրաղդըսընը մուճիպ օլ-մուշ տըր։ Ճիւմլէմիզէ կէօսթէրմիշ օլտուղու փէ-տէրանի չէվզ ու մուհապպէթի, թէա՛ջիւշ պա-պընտա Անտաօլունուն ահէր Գօլէճլէրինտէն ղի-յատէ թէսհիլաթ պահչ էյլէմէսի, ումուր ը տա-խիլիյէտէ իպրաղ էյլէտիյի ի՛թիռաչ վէ սապր ճիւմ-լէմիզի տահի ճան ու տիլտէն վաղիֆէլէրիմիզէ բաշթ էթմիշ վէ ևէքզէպան Գօլէճին թէր-ֆի՛լինէ լաատմ էյլէմիշ տիր։ Գօլէճիմիզ արզու օ-լունան մէրթէպէյէ հէնուզ վասըլ օլմամըշ տըր, լաքին իւմիտ վէ տու՛ա իլէ օլ կիւնլէրին վիւրու-տունա մունթազըր ըղ, վէ ձէնապ ը Պարիտէն թէ-մէննի էտէրիզ քի՝ Տօդ. Թրէյսիյի տահա չօդ սէ-նէլէր սբէհհէթ ու ՚աֆիյէթտէ պէրքէմալ պուլուր-սուն, քի քէնտի իլէ պիրլիքտէ՝ պաչլատըղը իչին թէրաղդըսընը սէյր էտիպ, սէմէրէլէրինէ նա՛իլ օլապիլէլիմ։

ԲԱՄԱԼԱ ՄԷՃԼԻՍԻ

Հէր սէնէ Ինկիլթէրրատա ՚ապա օլունան Բէզիք մէճլիսի հէր քէսէ մա՛լիւմ տիր։ Անըն մագսէտի Միւսթէյանլարը տահա աէրին պիր թախսիսի նէֆէսէ դըլազուղլամազ օլուպ, նիւզէրճէ ճանլարա մուճիպի հայաթ օլմուշ տըր։

Եէրուչալիմին դուրպինտէքի Բամալատա պու-սէնէ ին՚իդատ էտէն մէճլիսէ Բէզիքտէն խասսէթէն Մր. Ինվուտ վէ Մր. Գրօղպի նամընտա իքի մու-բախասալար իրսալ օլունմըշ իսի։ Պու մէճլիս Թիւրքիա վէ Մըսըրտա պուլունան Միսիօներլերէ ՚ա՛իտ օլուպ անատ 140 քիսիէ հաղըր պուլունտուս։ Պիւթիւն մէճլիս պիր հաֆթա սիւրիւպ, հէր կիւն իւչ տէֆ՚ա իճթիմա՚ էտէր իսի։ Հէր սապահ Թա՚ամ-տան էվվէլ պիր սա՚աթ տու՚ա մէճլիսի օլուպ, անատ տա՛իմա Մր. Գրօղպի բիյասէթ էտէր վէ էքսէրիյէ օլ կիւն զարֆընտա էտիլճէճէք նուԹղալարընն մատ-տէսինէ ՚ալաղատար մէՀ՚էլէլէր հադըրնտա մուսի-Թաասարէն սէօյլէր վէ պագը վագԹը տու՚ա՛յա Թախ-սիս էտէր իսի։

Էօյլէտէն էվվէլ պաչլայան տիկէր մէճլիսէ Մր. Ինվուտ բիյասէթ էտիպ, ևա պիր նուԹղ իրատ, ևա ր. Մուգատտէատէն պիր գըԹ՚ա գրա՚աթ էտէր իսի։ քէզա էօյլէտէն սօնրա օլան մէճլիս ՚ա՛յնի Թարղատ տէվամ էտէր իսի։ Պէօյլէճէ պիղ պու ատէմի 13-14 տէֆ՚ա տիկլէմէք ֆուրսաԹընա նա՛իլ օլտը։ Անըն Բէյամ Ուլլահըն սէօղլէրի իլէ մէմլու-օլան հէրարէթլի քէյամլարը քէնտինին Ալլահա ևագըն պիրի իսիյինի պէյան էտէյօր իսի։ Միւսաիլէյհ հէր քէսին վիճատան վէ դալպինէ միւրաճա՚աթլէ Բաղդատա դալմալարընը րէճա էտէր իսի։ Վէ պիղէ տու՚անըն վէ Ալլահըն վա՚ալարընըն դուվվէթինի սերահէթէն պէյան էտիպ, Իլահի Բուհուն տօղու-լուղը Անտա քէամիլլէն վագֆ ու Թախսիս օլունմադլէ վէրիլիր իսիյինի, խուսուսա, Բուհ իլ Գուստա նա՛իլ օլմանընն չարԹլարը Ալլահ իլէ տօղրու ՚ալաղայա կիւմէք, մա՚լիւմ օլան հէր կիւ-նահատան վազ կէչմէք, Բէյամ Ուլլահա վէ Իլահի վա՚ալարա քեամիլլէն Թէյլիմ օլմադ, վէ Բուհ իլ Գուստընն չախսիյէԹինէ իման էթմէք իսիյինի Թա՚լիմ էյլէմի։

Թախսիսի նէֆս տէմէքլէ նէֆսանի հայաթա ՚ա՛իտ օլան հէր չէյտէն վազ կէչմէք, եէվմի Թէճ-րիպէլէրիմիզաէ Քրիստոսուն պիղի հըֆզ էտիճի դուվվէթինէ կիւվէնմէք իսիյինի, վէ մատտի հա-յաթ իչիւն Թէնէֆֆիւս նէ իսէ, Բուհանի հայաթ իչիւն տահի ԻՄԱՆ օ օլտըղընը պէյան էյլէմի։ քէզալիք տէտի քի, «Նէրէտէ սայթ հիսսիյաթ իւս-Թիւն իսէ, օրատա պիր հայվան վար, նէրէտէ նէֆս իւսԹիւն իսէ, օրատա պիր ՚ասը վար, նէրէտէ Բուհ իւլ Գուստա իւսԹիւն իսէ, օրատա պիր ՚ադիզ վար տըր»։ Ալլահ տա՛իմա մուգատտէալէր իչիւն հաս-րէթ չէքէր, մուգատտէալէր իսէ կիւնահքեարլար-տան Թէչքիլ օլունուր աէչիւ Թա՚լիմ էյլէմի։

Սօն Ճիւմ՚ա կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա պիր Թախսիս մէճլիսի քիւչատա օլունըպ, չօդ քիմսէյէր պէյան ը էֆքեարատա վէ իպրարլարատա պուլունա-րադ տու՚ալար Թալէպ էթտիլէր, վէ Ճիւմ՚ա էր-Թէսի սապահլայըն չէհատէթ մէճլիսի ՚ապա օլու-նըպ, չօդլար օլ հաֆԹա զարֆընտա քէսպ էթտիք-լէրի կէնի բուհանի պէրքեքէթլէր հազդընտա չէ-հատէթ էթտիլէր, վէ չօդլարը քէնտիլէրինի Քրիս-տոսա կէնտիսէն Թախսիս էյլէտիլէր, վէ նիչէլերի իսէ Քրիստոսա տահա ղիյատէ ի՛թիճատ էտիպ, էվ-վէլքինտէն տահա ա՚լա սիւրուր ու սէլամէթէ նա՛իլ օլաղլարընը ղիքր էյլէտիլէր։

Կէլտի էօյլէ միւսարէք պիր սա՚աթ քի անատ Բաղդատա հագըն խոյիմիզի հիսս էյլէտիք, վէ պիղէ էօյլէ կէօրիւնտիւ քի օլ հաֆԹանընն Թէ՚սիրի սա-պահ չիհի իլէ զո՚հլ օլան պիր Թէ՚սիր օլմայըպ, ան-ճադ պիղէ սէմավի դուվվէթինի սըրրընը տահա զի-յատէ քէչֆ վէ պէյան էտէն վէ հայաթըմըզդա տա-՚լիմա դուվվէթէ կէթիրէն պիր Թէ՚սիր օլմուշ տըր։

Պէրաղէրիմիզէ կէօթիւրմէմիշ իչիւն Մր. Ին-վուտըն վէրտիյի սօն քէլամ չու իսի։ — Տա՚իմա Քրիստոսա կէչէճէյիմ, պէն Անտա ի՛թիճատ էտէճէ-յիմ, Անտա Թէսլիմ օլաճաղըմ։ Խալիսանէ

ՏՐ. Ո. Ս. ՏԱՏ

ՇՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Բոմբէյն Նէոմայէշլէրէ. Ճուա՛ա էրթէսի սապահը Բուամլար Պէյօղլընտա պէօյիւք պիր նիւմայիշ կափտըլար. Ղալաթա Սէրայտա ինթիխապաթ իւլերինէ իչթիղալ էտիլտիկի սըրատա օրատա հաղըր պուղունան Բուամ փափաղարընտան պիրիսինին հիւքսէք սէալէ, «Հադըմըզ քէթիմ օլունույօր,» պէյիւ պաղըրմասը իւղէրինէ տէր՛ադապ էթրաֆընա պիր չօդ Բուամլար թօփլանըրլար. վափաս միւ՚էսսիր սէօղլէրիւ անլէրի նիւմայիշէ թէչվիփ էտէրէք, Թադսիմ ճատտէսինէ տօղրու իլէրիլէմէյէ պաչլար. քիլիսէլէրտէն չանլար վուրուլուր, 3-400 քիչիւք պիր նիւմայիշ ճէմ՛իյէթի Ղալաթա Սէրայընըն էօնլէրինտէն թիւնէլէ կիտէն պէօյիւք ճատտէյի թա՛գիսլ իլէ սիւքքհանլարը պափաթարըմադ իճպարընտա պուղունուրլար, վէ պու հալ պիր գաչ սա՛աթ տէվամ էթմիչ, վէ պիր չօդ սիլահլար աթըլմըշ տըր։ Ադչամ իւղէրի Բուամ փաթրիփհանէսի գավուռ քէթխիւտասը Տախիլիյէ նազարէթինէ միւրաճա՛աթ էտէրէք, էհալինին իճրա էթմէյի նիւմայիշլէրտէն տօղայը պէյանը թէ՚էսսիւֆլէ պէրապէր, Բուամլարըն զայ՛ օլան հուդուգը նամընա պա՛զը մէթհալիսպաթտա պուղունմըշ իսէ տէ, նազըր պէյ տէյա՛իլ ի մուգնի՛է իլէ անը իսքէաթ էթմիչ տիր։ Փազար կիւնիւ տախի Պէյօղլուընտա եվինէ նիւմայիշլէր իճրա օլունտըզը կիպի, թագրիպէն 50 պին գատար օլան ճիւմհուր Իսթանպօլ թարաֆընա կէչէրէք Պազը Ա՛ալիյէ կէլմիչլէր, վէ իչլէրինտէն պիր հէյ՛էթ ի մէպ՛ուսէ Սատրա՛զամ փաչանըն հուդուրընա չըգարագ չիքհայէթլէրինի ՚արզ էյլէմիչլէր տիր։ Փըօֆօօ զազէթասը Բուամլարըն պաչլըճա մէթհալիպինի չու սուրէթտէ թա՛ատա էտիյօր. (1) Պէյօղլու մու՚ամէլաթը ինթիխապիյէսինին ֆէսախի, (2) Նուֆուս թէզքէրէսինի իպրագ էտէնլերին հէման բէյ վէրմէլէրի, (3) Ինթիխապաթըն տահա 8 կիւն թէմտիտի, (4) Հէր ինթիխապ մահալընտա պէրայը թէֆթիչ Պէյօղլու Բուամ ճէմա՚աթընըն վէքիլլէրի պուղունմասը, (5) Պու վէքիլլէր լիւզում կէօրիւրլէրսէ, մու՚ամէլէ ի ինթիխապիյէսինին թէվդիֆինի էմր էթմէյէ հադըլարը օլմասը, (6) Ինթիխապաթըն հալընըզ ճամի՛ վէ քիլիսէլէրտէ հաւիրլմասը, (7) Ինթիխապաթ մահալէրինտէ ՚ասքէր հէրինէ հալընըզ փօլիս պուղունմասը, (8) Բուամ ճէմա՚աթընտա բէյ փուսուլալարընըն վադիրլէյէ իՙթասը։ Էհալիյի տաղըմմալարը լիւզումը տէյէկէլէրէ թէնպիհ էտիլմիչ իսէ տէ, քէնտիլէրինին սէօղլէրի իլէ տաղըմայաճադլարը անլաչըլարագ, պիդդաթ Սատրա՛զամ փաչա, Մավրօղօրտաթօ էֆ. վէ տահա սա՛իրլէրի օլտըզը հալտէ, սատարէթ գափուսը էօնիւնէ չըգմըշլար վէ նասիհաթլարտա պուղունմադ իսթէմիչլէր իսէ տէ, նիւմայիշճիլէր «Օլմազ, օլմազ,» տէյիւ վավէյլայը գօփարմըշլար, վէ փաչա հադրէթլէրինին նասիհաթընը գաթ՛իյէն տինլէմէյի գապուլ էթմէմիչլէր տիր։ Տիչարըտա պինէք թաչընտա Սատրա՛զամ փաչա Թիւրքճէ վէ Մավրօղօրտաթօ էֆ. տախի Բուամճա էհալիյէ չու սէօղլէրի թէպլիղ էյլէտիլէր, «Հիւքքիւմէթճէ իսթէտիյինիզ չէյլէրէ պագըլաճագ, դանուն վէ նիզամա մուվաֆֆըգ օլտըզը հալտէ հաւիրլաճադ տըր, տաղըլըն վէ ինթիխապաթա պագըն։» վէ էհալի պունա մուգաբիլ «Պու սէօյլէտիքլէրինիզի, հա՛նի ֆէսախ էթաիք տէյիւ պիր քհաղըտա հաղըն, հօզսա չիֆահի իֆհամէնիզի դապուլ էտէմէյիզ,» ճէվապընը վէրմիչ տիր։ Մավրօղօրտաթօ էֆ. Փաթրիփհանէյէ կիթմէք իւղրէ արապասընա պինմիչ իսէ տէ, նիւմայիշճիլէր պու տէֆ՛ա տա «Փաթրիյի դանտըրմադա կիտիյօր» տէյէրէք, կիթմէսինէ մահնի՛ օլմագ իւղրէ արապասընըն հայվանաթընը չէօղմիւշլէր տիր։ Պուննան պաչգա պիրիսի Թարաֆընան արապասընըն ճամլարը գըրըլմըշ, վէ բէֆադաթընտա պուղունան Պէյօղլու տէպոթընա գէնա հալտէ հադարէթ էտիլմիչ տիր։ Սիւվարի էրթօղրուլ ալայը ՚ասքէրինէ վէրիլէն էմր իւղէրինէ ՚ասքէր իլէրի հարէքէթ էտէրէք միւթէճավուզլար տաղըտըլմըշ, արապա պիր մըդտար սիւվարի վէ պիր մըդտար փիյատէ ՚ասքէրի Թարաֆընտան գուշատըլարագ միւշարիկէյ Փաթրիփհանէյէ կէօնտէրիլմիչ տիր։ Իչպու չիքհայէթլէրէ մէպնի չէհիր էմանէթինտէ իճթիմա՛ էթմէք իւղրէ պիր հէյ՛էթ ի թէֆթիչիյէ թէչէքքիւլ էթմիչ տիր։ Պու հէյ՛էթ ՚Օսմանըզը մէճլիս ի մէպ՛ուսան ինթիխապաթընըն սօն մու՚այէնէսինի իճրա էտէճէք, վէ տէրմիյան էտիլէճէք ի՚թիրազլարը տինլէյէճէք, վէ զայր ի մէչրու՛ վէ հադդսըզ էֆ՛ալ վէ մու՚ամէլաթը Թասհիհ էթմէյէ չալըշաճագ տըր։ Հէյ՛էթին ա՛զասընտան Զսի Բուամ, Զսէ էրմէնի (Նչան էֆ. Ճիվանեան վէ Օննիկ պէյ Գարակէօզեան) վէ Ասի Մուսէվի տիր։ Հէյ՛էթ ի մէղքիւբէ էլեվէմ Բուամ միւչքիլինին հալընա չալըշըպ չապալամագտա տըր։ Տէրիսա՛ատէթ մէպ՛ուսանընըն սօն ինթիխապաթը տախի քէմալ ը Թանիթանա իլէ մէղքիւբ հէյ՛էթին թէֆթիչ ու մու՚այէնէսի Թահթընտա իճրա օլուննաճագ տըր։ Պու հէյ՛էթին սա՛յ ու զայրէթի նէթիճէսինտէ փաղար էրթէսի կիւնիւ Բուամլար քէնտիլէրինին

տիւէրէ վէրիւէն նասիհաթլարը տինդէյերէք հէր կէօնէ նապէճա հարէքէթլէրտէն թէվազդըյա վէ ինթիխապաթա պիւթիւն էֆրատ ը 'Օսմանեան կիպի իլթիրաքա զարար վէրէրէք։ Իյպու զարարլարընը տախի տէրհալ մէվզը' ի իճրայա զօմազա պաչլամըչլար տըր։ Ինթիխապ սանտըղլարը ևինէ Րում քիլիսէլէրինէ կէօթիւրիւլէրէք, պիւթիւն Րում էֆրատը քէմալը սիւքիւնէ ի'թա ի րէյէ տէվամ էյլէմիչլէր տիր։ — Թիւրքիա իլէ Պուլկարիսթան տէլէկէլէրի արասընտաքի միւզաքէրաթա տէվամ էտիլմէքտէ օլուպ, Ճիւմ'ա էրթէսի կիւնը քի իճթիմա'տա ֆէնէրլէր, սըհհիյէ վէ եվզաֆ ը Իսլամիյէ հագդընտա իճրա ի միւզաքէրաթ էտիլմիչ տիր։ Զօմիսիօն Փազար էրթէսի կիւնէտէն սօնրա, վուզուռ' պուլաճագ իճթիմա'տա պիր փրօթօզոլ թանզիմ էտէճէք, վէ պու փրօթօզոլա աէվլէթ ի 'Օսմանիյէ իլէ Պուլկարիսթանըն քաֆֆէ ի մէթալիպաթը տէրճ օլունտըգտան սօնրա, միւզաքէրաթա իյպու փրօթօզոլ էսաս իթթիխազ օլուռ նաճագ տըր։ Սալը կիւնիւ վէ փէնճշէնպէհ կիւնլէրի տախի իճրա ի միւզաքէրաթ էտիլմիչ տիր։ Քեամիլ վաչա պիր միւլազաթ էռնասընտա տէմիչ տիր քի, «Թիւրքիա իլէ Պուլկարիսթան արասընտաքի մէս'էլէլէրին սուլհէն թէսվիյէսի 'ազդընճա պիր հարէքէթ օլաճագ տըր։ Պիզէ պիր մուհարէպէ հիչ պիր ֆա'իտէ կէթիրէմէզ, չիւնքի իչ պիթթիքտէն սօնրա դօնչու օլուպ, հէվի ղէրաղէր նաչամագ մէճպուրիյէթինտէ պուլունտուղմազտան, ևինէ էլ էլէ վէրմէմիչ իճապ էտէճէք տիր։ Պիր մուհարէպէ նէ պիզէ արազի թէ'մին էտէր, նէ տէ սիզէ։ Պիւթիւն տիւվէլ ի մու'ազղամա չիմտիքի Պուլկար–Թիւրք հուտուտընը մուհաֆազա թաբաիաըը տըր։» — Պահրիյէ Նազարէթինտէ խաթիխատ էտիլմէք իւզրէ, Ինկիլիթէրրանըն էն մէշհուռ ամիրալլարընտան պիրինի ինթիխապ էտիլմիչ տիր։ Միւշարիւեյհ իլէ պիրլիքտէ պիր կէօվէրթէ զապթիի, պիր թօրպիտօ գափտանը, պիր կէմի միւհէնտիսի վէ պիր էլէքթրիք մէ'մուրը կէլէճէք տիր։ Միւտաէթ ի մէ'մուրիյէթի իւչ աէնէ օլաճագ, խարճրանը վէ իգամէթկէհանընըն իւճրէթի քէնտիլէրինէ 'ա'իտ օլմագ իւզրէ, ամիրալա աէնէվլի 3 պին լիրա, վէ տիկէրլէրինէ տէ մէվլէքէթլէրինտէքի մա'աչլարընըն իքի միսլի տէրէճէսինտէ պիր մէսլուլ վէրիլէճէք տիր։

Ինքնթ. Ղաղէթամըզըն 45 վէ 46րնճը նուսխէլէրի դալմամըչ օլտըղընտան, միւէյյիրիլէրէմիզէ կէօնտէրէմէյէճէկլիմիզի մա'էթթէ'էսխէֆ պէյան ետիրիլ։

Ինճ. ճէմ. Պայպըլ Հաուս 'իպատէթխանէսինտէ 'իպատէթ էտէն Ինճիլի Երմէնիլէր կէչէն Կիրակի (Նոյ. 9/22) վա'զտան սօնրա «Էմմանուէլ քիլիսէսի» իսմինտէ պիր քիլիսէ թէչքիլ էյլէտիլէր։ Եվվէլա ֆարղը Ինճիլի քիլիսէլէր ա'զասը օլան 15 երքէք վէ 12 գասըն այագա գալդըղ, 'Ահատն քէլամարընը ճիւմլէսի պիրտէն զրա'աթ էյլէտիլէր, վէ պիր տու'ա իլէ թէչքիլաթ իչինի իթմամ էյլէտիլէր։ Սօնրա քիլիսէյէ ևէնի ա'զա օլաճագ օլան 3 երքէք վէ 3 գասընըլար տախի քիլիսէյէ զամմ օլունուպ, պունլարտան իքիսի վաֆթիղ օլունտուլար, վէ 'Աչա ի Բազազանի իճրասը իլէ խոզմէթլէր խիթմամ պուլտու։ —Հալէպ Ինճիլի ճէմ'ասը զահրիզէտկեան իչիւն 10 'Օսմ. լիրա կէօնտէրմիչ օլուպ, հազընտա պիր միգտար տահա կէօնտէրէճէքլէրինի վա'ա էյլէմիչլէր տիր։ Բէղալիք թէքիր տաղը Ինճիլի ճէմ'ասը 1 լիրա վէ Պանտըրմատան պա'զը խայրխահան 100 զրշ. իրսալ էյլէմիչլէր տիր։ —Թարսուսլը Սէդրակ էֆ. Պաղչէճիլեան մէքթէպի թըզպզիյէ ի Շահանէտէն տիչճիլիք ալիչմասը ախզ էյլէմիչ օլարագ հազընտա չէհր ի մէղքիւբէ 'ավետ էտէճէք տիր։ — Իթթիհատ վէ Թէրագդը ճէմ'իյէթի ա'զասընտան իւչ քիչի պու հազընտարտա 'Սիւնթաղը զիյարէթ էտիպ, օրատա հէնիտէն պիր չիւպէ իհտաս էթմիչլէր վէ պա'զը գօնֆէրանսլար 'ադա էթմիչլէր տիր։ Պու գօնֆէրանսլարընն պիրինի Փրօքիսէսինտէ 'ադա էտիլմիչ օլուպ, օ միւնասէպէթլէ գօլէճնի խանէհատկեան կիւրուհը կիւղել մադամլար թէրէննիւմ էյլէմիչլէր, վէ Փրօֆ. Սվիքսան Պէզճիեան տախի պիր նուէթգ իրատ էյլէմիչ տիր։ Հուզզարընն աէօրթմատ պիրին Իսլամ վաթանտաչլարտան 'իպարէթ իտիլէր։ —Մր. Զէյմըլըռ, Միս Ո.էպ վէ Միս Վալէս Ստանա սթատիօնու տա'իրէսինտէ վազը' Համիտիյէ, Սիս, Թարս Պազարը, 'Օսմանիյէ, Տէօրթ հօլ վէ Էօղէրլի քիլիսէ վէ ճէմ'իյէթլէրինի զիյարէթ էյլէմէք իւզրէ, Նոյ. 11ատ պիր տէվր ի սէյահաթա պաչլամըչլար տըր։

Էրմ. ճէմ'ասը. ևէնի Ղալէնտտա օգուննարզը իւզրէ, Հարպիյէ նէզարէթի էօնիւնտէ էրմէնի մուրախխասլարընտան Տ. Սդան Վարդապետ փէք կիւղել պիր նուէթգ իրատ էթմիչ, վէ նուէթգնա չու սէօզլէրէլ խիթմամ վէրմիչ տիր. «Իչթէ վաթանըն մուղատաէա թօփրաղընը էօփէրիմ,» վէ միւամալէյհ հազիգաթ ը հալտէ տիղ իւզէրինէ կէլէրէք թօփրաղը էօփմիւչ, վէ պու չէյ հուզզար իւզէրինէ պէօյիւք թէ'սիր պրազարատ անլէր տախի թօփրաղը էօփմիւչլէր տիր։ —Իզմիրտէն Սվոռոպօլ զաղէթասընա հաղլան պիր մէքթուպտա օգունաըղընա կէօրէ, 'Օսմ. գօմիթէհնին իւչինճի

դանախտասը էահէմ պէյ՝ էրմէնիլէրին մէնֆա'աթը-նա օլարադ իսթի'ֆա էթմիչ օլաըղընտան, փարլա-մէնթօտա էրմէնիլէրին տախի մէպ'ուսը պուլուն-նաճադ տըր։ —Մէրճան Ի'տտաիյէ մէքթէպլինին տիրէքթօրը օլ մէքթէպէ 10-12 էրմէնի չակիրտլեր տախի գապուլ էթմէյէ գարար վէրմիչ իսէ տէ, գապուլ օլունմադ իսթէյէնլերին թալէպ օլունան իմթիհանը կէչիրմէլերի չարթ ը մուէթտադ տըր։ — Մէճլիս ի մէպ'ուսան ա'զալարընը ինթիխապ էտէ-ճէք օլան Գումգափու վէ ճիվարը միւնթէխիպ ի սանիլէրին ինթիխապը Փազար էրթեսի կիւնիւ իրթամ պուլուտ, րէյ գումրուլարը ալայ լէյ ասո-դաղլարտա կէզտիրիլմիչ, վէ ալայ կէսիքվաչտաքի Ամէրիգան մէքթէպլի էօնիւնտէ տուրարադ, օրա-տա Միսիս Մարաին Թիւրքճէ լիսանտա գըսա պիր նութգ իրատ էյլէմիչ։ Քէզալիք Հէյ'էթի Թէֆթիչ-լիյէ ա'զասընտան Ֆու"ատ պէյ տախի իրատ ը քէ-լամ էյլէմիչ տիր։ Ալայ՝ Պապ ը Ալինի վէ Թիճա-րէթ վէ Նաֆի'ա նազարէթի էօնիւնտէ ահ նիւմա-յիլէր իճրա էթտիքտէն սօնրա, 'այնի սուրէթլէ պէլէտիյէ տա'իրէսինէ կիտիպ, գումրուլը թէպլիմ էթմիչ տիր։ —Մար'աչլը Տ. Ղեւոնդ քահանայ Իզ-միրտէ պիր վա'զ վէրմիչ, վէ անըն նէթիճէսի օ-լարադ Զէյթուն գահրէմանէկեանը իչիւն տէրհալ 140 լիրա Թօփլանմըշ տըր։ Քևրովբէ էֆ. Թօփալ-եան Կիւլիւլիա Կաթողիկոսընըն ի'տնէ թալէպ էտէն մա'լիւմ մէքթուպընա իճապէթ էտէրէք, 40 լիրա ի'տնէ վէրմիչ տիր։ —Ինկիլիզ քիւիսէսինին չօպան-լարընտան օլան Ճիհանկիր Սրքսպիսկոպոսը կէ-չէն Սալը կիւնիւ Պաղչէճիյի գիյարէթլէ, Տր. Զէյմ-պըրսը խանէսինտէ միւսաֆիր օլմուշ տըր։ Օլ կիւնիւ էրմ. քիւիսէսինէ կիտէրէք, խաուսէթէն իճրա էտի-լէն քիւիսէ խըտմէթինտէ հազըր պուլունմըշ, վէ չուրջառ վէ եմիւնօրան ալարադ տուա էթմիչ, վէ ճէմա'աթա խայր տուա էյլէմիչ տիր։ Սրքսպիսկոպոս իզմիտէ տախի կիթմիչ տիր։ —Շիմտիյէ գատար Փաթրիգ հազրէթլէրինին սէրայ ը հիւմայունը եկվմ ի ղիյարէթի գարարլաչտըրըլմամըշ իսէ տէ, պու կիւնդէրտէ Թա'ևին էտիլէճէյի մէ'մուլ տըր։ Սօն տաղիգէտէ ալաըղընմըղ մա'լիւմաթա կէօբէ, Փաթրիգ ի միւչարիւէյհ պու կիւն սա'աթ Ցոտա հուղուր ը Շահանէյէ գապուլ օլունմադ տըր։ —Գումգափու ճիվարընտա միւնթէխիպ ի սա-նիլէր իչիւն րէյ Թօփլանմադա պաշխանտաղընը-տան, պա'զը ղէվաթ Փաթրիգ հազրէթլէրինին նէղ-տինէ կիտէրէք, Գումգափուտա գայտ օլունտաղընա-տան րէյնի Թալէպ էթմիչլեր իսէ տէ, Փաթրիգ հազրէթլերի տէվէթ ի Ալիյէնին պիր Թէպա'ասը վէ միւէթին պիր ֆէրտի օլմադ սըֆէթիյլէ րէյնի էլիյէ պրատաճաղընը պէյանլէ, պաչընտա վէղար օլաըղը հալտէ, Մայր եկեղեցի խորհրդարանընա էն-միչ, վէ օրատա «Րէյիմի կէօնտէրմէյէ տա'վէթ օ-լունտըմ, ֆագաթ պէն պու վաթանըն էվլատը վէ հէր քէստէն ղիյատէ գանուննա միւթի' օլաըղըմտան րէյիմի պիղդաթ կէթիրտիմ» տէյէրէք ,րէյնի պը-րադմըշ, վէ Փաթրիգ հազրէթլէրինին պու հարէ-քէթի հուղղար Թարաֆընտան ալգըչանմըշ տըր։— Սաղըդ Փաթրիգ Օրմանեան իւզէրինտէ իքի կիւն էվվել նակեահի լատթալըդ էմարէլերի միւչահէտ էտիլտիկինտէն, աէրհալ Տգ. Թորգոմեան վէ Տգ. Օր-մանեան չաղրըլմըշլար, վէ էնմէ 'ալամէթլերի օ-լարադ նիւղիւ, կէօղիւ վէ ադը էյլիմիչ օլաըղը կէօրիւլմիւչ տիր։ Տօղթօրլար իսթիրահաթ էթմէ-սինի վէ ֆիքրճէ հէյէճանա կէլմէմէսինի, վէ մէչ-ղուլիյէթտէն կէրի տուրմասընը Թավսիյէ էյլէմիչ-լէր։ Հալը 'այնի սուրէթտէ եվամ էտիյօր, վէ նէնի պիր տարպէյէ մահալ վէրմէմէք իչիւն տօփ-Թօրլարըն Թա'լիմաթընա կէօրէ հարէքէթի էտիլմէք-տէ տիր։

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

Ալմանիա. Փօթստամա 'ավտէթի էահէն Իմիւերա-թօր Վիլհելմ Նոյ. 17ահ Փրկնա Պիւլօյը հուղուրը-նա գապուլ էթմիչ, վէ իքի սա'աթ գատար սիւ-րէն իչուլու միւլագաթտա Փրկնա Պիւլօնըն պուհա-րանը հաղըրա տա'իր բաիօրընը տինդէհքահէն ասն-րա, Իմիւերաթօր հազրէթլէրի Փրկնա Պիւլօյա Րէյ-խըհահտա իրատ էթտիյի նուէթը Թաավիսիլ էթտի-յինի, վէ քէնտիսի հազրընտաքի էմնիյէթ ու ի'թիմաթընըն պէր տէվամ պուլունտըղընը պիլտիր-միչ տիր։ Եէվմի մէղքիւթ աղչամընտա բէտմի զա-պէթատա նէչր օլունան Թէպլիղաթ ը բէտմիյէ-տէ չու հօլտա իտարէ ի լիսան օլունմըշ տըր։ Իմ-վէրաթօր վէ Գրոլ պու կիւն Փրկնա Պիւլօյը հու-ղուրունա գապուլ էթմիչ, վէ միւչարիւէյհին պիր գաչ սա'աթ սիւրէն բաիօրընը տինդէմիչ տիր։ Պաչ վէքիլ Իմիւերաթօր հազրէթլէրինէ Տէյվիտ Թէվ-կըֆըն նէչր էթտիյի պէյանաթ միւնասէպէթիյլէ Ալման դավմը տրասընտա փէյտա օլմուշ օյան էֆ-քէար ու հիսսիյաթը, վէ օլ էֆքէար ու հիսսիյա-Թըն հուսուսիյէնէ պա'իս օյան սէպէպլերի Թա'րիֆ ու իզահ էյլէմիչ տիր։ Միւչարիւէյհ Իմիւերաթօր հազրէթլէրի պաչ վէքիլին իզահաթ ու պէյանաթը-նը գայէթ Թէմքին ու վազտրվէ տինդէմիչ, վէ քէն-տիսինին 'ալանէն տիւչար օլմուշ օլաըղը մու"ահա-զաթըն միւպալաղաը վէ հագդընդ մահիյէթինէ բաղմէն, Գանուն ը էսասի մուճէպլինճէ 'իհահէսի-նէ Թէրէթթիւլ էահէն մէս"ուլիյէթլերի նագդ էթ-մէքսիզին մէմլէքէթին մէսլէքինին մէԹահէթինի Թէ"մին էթմէքճիյի քէնտիսինին վազիֆէ ի միւքէլ-լէֆէսի օլաըղընը պէյան վէ պինա'էն 'ալեյհ պաչ վէ-

քիլին Բէյնչթակտաքի պէյանաթԹընը թասվիպ , վէ քէնտիսի հագդընտաքի էմնիյէթինին պէր տէվամ պուլունտուղընա տա՛իր Փրէնս Պիւլօյա ԹԷ՚մինաթ իՙթա էյլէմիշ տիր ։»

Զէն. Էճնէպի սէֆարէթլէր վէքիլլէրի չու գա- րարա կէլմիշլէր տիր քի , Իմփէրաթօր հազրէթլէրի նէվրասԹէնիտէն վէ գալպ գա՛ինիլիյինտէն վէ սա՛իր մարազ իսթիխլաթլարընատան վէֆաթ էթմիշ տիր ։ Անլաչըլտըղընա կէօրէ , Իմփէրաթօր վէֆաԹընատան պիր սա՛աթ գատար էվվէլ պիր նուԹդ իրատ էթ- միշ , վէ ֆէվդ էլ՚ատէ հէյէճան ու իղթիրապլար իչինտէ Թէսլիմի ի բուն էյլէմիշ տիր։ Նա՛իպէ իմփէ- րաթօրիչանըն խասԹալըղը Նոյ. 1ատ պաչլամըշ վէ Նոյ.12ատ իմփէրաթօրըն զայէթի մուխաթապաալը հալ- տէ պուլունմասընը խապէր այմասը իւղէրինէ տամ- լայա ԹուԹուլմըշ տըր ։ Նոյ. 14իւնիվ աղշամընատա Իմփէրաթօրիչա մէճլիս ի վիւքէլայը ևանընա չա- ղըրմըշ , վէ էլպիսէ ի րէսմիյէսինի լապիս օլաղը , վէ եաթաղը իչինտէ եաԹմատատա պուլունաղը հալ- տէ , մէճլիս իւլէ իֆրա ի միւզաքէրաթաա պուլունմըշ տըր ։ Ա՚ղա ի մէճլիս իւլէ պիր սա՛աթ գատար իսԹի- չարէտէ պուլունտըղտան սօնրա , Իմփէրաթօրիչա անլէրի էրԹէսի կիւն սա՛աթ 2ատ Փուչինին ԹախԹա վարիս, վէ փէտէրի Փրէնս Զունըն նա՛իպ ի հիւքիւ- մէԹ Թա՛ինին էտիլմէսինէ մախսուս ֆէրմանլարը ալարադ սա՛աթ 2ատ եանընա կէլմէլէրի էմ- րիյլէ սալը վէրմիշ տիր ։ Անլէրին ՚ավաէԹի իւղէ- րինէ , միւշարիլէյհա մէղքիւր ֆէրմանլարընէ նէչրի- նէ պէյան ը մուվաֆագաթ էտէ պիլմիշ տիր , վէ ՚ադապինճէ «Արթըղ Թէհամմիւլ էտէմէմ ,» տէյէ- րէք պիխուտ հալէ կէլմիշ տիր ։ Իմփէրաթօր վէ Իմփէրաթօրիչանըն խապէր ի վէֆաթլարը պիւթիւն սէրայտա չայ՚ օլունճա , պիր խալֆ ու հէյաս հա- սըլ օլմուշ , վէ միւԹէվէֆֆա Իմփէրաթօր Թունիկ- չինին տուլ ղէվճէսի նա՛իպէ իմփէրաթօրիչա օլմա- յաճաղընը անկայընճա իղթիհարա չըգըչմըշ տըր ։ Սէրայըն հէր Թարաֆընատա աղըտ վէ ֆիղան սէ- տաղարը իչիտիլմէյէ պաչլամըշ , վէ պիր չօղ սէ- րայ խատըմլարը էլէ կէչիրէ պիլտիքլէրի դըյմէԹ- տար էչևայը Թօրլայըղ Թօփարլայարադ ֆիրար էյ- լէմիշլէր տիր ։ Փրէնս Զինկ՚ իմփէրաթօր նամընա պիղճիւմէղ տէվղէԹլէրէ պիրըր Թահրիրաթ կէօնտէ- րէրէք , անլէրին հիւքիւմաղարլարընըն Թէվֆճճիւհա- Թընը իղթիմաս էյլէմիշ տիր ։ Պու Զին իչիւն սուս- րէթ ի մու՚ամէլէնին նէչնի պիր չէքիլ օլուպ , իտա- րէ ի հիւքիւմէԹին միւ՚էսսիրլիյինի ԹԷ՚նիւա էտէն պիր չէյ նազարընյէ պագըլմադատա տըր ,

Բուխա . Նոյ 18 Թարիխիյէ ՓէԹէրսպուրկատան չէքիլէն՝պիր Թէլէկրաֆնամէտէ պիլտիրիլտիյինէ կէօ- րէ , «ԱւսմԹրիա-Մաճարիսթանըն Րուս Թէքվիֆլէ- րինէ ճէվապը ալընմըշ տըր ։ ԱւսմԹրիա դապինէսի իչպու ճէվապնամէսինտէ իճթիմա՛ը Թէքվիֆի օլու- նան զօնֆէրանս մէճլիսինտէ իչղալ էտիլմիշ էյա- լէԹլէրին իչնադը մէս՚էլէսինին միւզաքէրաթընա տէրմիյան էթմիշ օլաղը իՙթիրաղաթընը ԹէքՀրար էթմէսիյէ պէրատէր իւլէրիտէ միւզաքէրաթի իճրա- սընա մանի՛ օլաճադ դաթի՛ պիր լիսան գուլլան- մամըշ տըր ։ Պիլ՚աքս սօնսօնունտա պիր իՙթիլաֆ հասըլ օլաճաղընա պու ճէվապ հէր ՔէստԷ պիր իւմիտ հասըլ էթմիշ տիր ։ Մէհաֆիլ ի սիյասիյէտէ հիւքմրան օլան էֆքարը ը ՚ումումիյէյէ կէօրէ , գօնֆէրանսըն իճթիմա՛ը Թէՙմին էտիլմիշ տիր ։ ԱւսմԹրիա նօթասընտա գուլլանըլան սուլհփէրվէ- րանէ լիսան՝ իլհադ մատաէսինէ տա՛իր էֆքարը ը ՚ումումիյէնին չիտտէֆիճի Թա՛տիլ էտէճէք տիր տէյիւ իւմիտ էտիլմէքտէ տիր ։ Բուսխատա Փան- Սլուվիսթ հարէքէթի կէչէն հաֆԹա զարֆըն- ատա Թահքիմ էտիլմիշ տիր ։ Պիր չօղ նուԹդ- լար վէ զաղէԹա պէնտ ի մախսուսլարընատան անկայընըյօր քի Փանսլավիզմ էֆքարը ը ՚ումումի- յէտէ էյիճի ճայիվր օլմուշ տըր ։ ԱւսմԹրիանըն ճէ- վապնամէսինին փէք կէճիքմէսի հէր քէտէ էֆ- քարը ը միւֆրիԹէյէ սաֆմադատ պիր մէյլ հասըլ էթմիշ իսէ տէ , հիչ չիւպհէ եօզ քի իճրա օլունա- ճադ միւզաքէրաթի իլքի գապինէ արասընտա իՙթի- լաֆ հուսուլէ կէԹիրտիքճէ պու զրատիյէմ մէյլի զա՛իլ օլաճադ տըր ։ Լաքին ատիաչիքտար տըր քի Րուսիա գօնֆէրանստա իլհադ մէս՚էլէսինին սէր- պէսԹճէ միւզաքէրէ օլունմասը քէյֆիյէԹի ի մու- հիմմէսինտէն սարֆ ը նազար էտէմէզ ։»

Սըրպիստան . Նոյ. 18 Թարիխիյէ Պէլկրատտան պէր վէճհի սաԹի իւ՚ար օլունուչօր . Պու ազշամ Ին- կիլԹէրրա , Ֆրանսա , Աւսմանիա , Իթալիա վէ Րու- սիա սէֆիրլէրի խարիճիյէ նազարէԹինէ ՚ազիմէԹ- լէ , հիւքիւմէԹի ի մաՀպու՚ալարը նամընա Աւսմթիա հուտուտա պօյունտա իդամէ էտիլմիշ օլան Սըրպ ՚ասքէրլէրինի կէրի չէքմէլէրինի Թալէպ , վէ Սըրպ ՚ասքէրլէրինին Աւսմթրիա Թօփրաղընա Թէճավուզ- լարը Թագտիրինտէ զուհուր էտէճէք Թէհլիքէ վէ մուխաթապաալարա նազար ը միդպաթ ճէլպ էյլէմիչ- լէր տիր ։ Զաթէն պէյան էտիլմիշ օլան էսպապ պինա՚էն պու Թէչէպպիւսին մա՚նէվի Թէ՚սիրի փէք իճթիմալ քի ճիւզ՚ի օլաճադ տըր ։ Սուհ ու միւ- սալէմէԹէ պաչլըճա մուխաթապաա հիչ չիւպհէ եօզ քի չէՀԹէլէրին գա՚ալիյէԹինատէն նէշ՚էթ էթմէքտէ տիր ։

1908 Նոյ. 13/26

ՍԱՐԱՖԻՃԷ· էահ միւպէտ. գինաը·	լ· օ·	100	12		
Շ. Տէմիր Եօլ· Թանվ.	»	Ֆրգ·	172	50	
Ա. Գրէտի Ֆօնսիյէ Լէժիպսիէն	»		281		
Բ. » » »	»		249		
Պանդ Նասիօնալ տը Կրէս	»		410		
Մէճիտիյէ ղրչ·	107	39	Դրըմից ղրչ·		50
Մէճիտիյէ »	100		Լիրա Ինկլիզ »	109	36
Կիւմիւշ ուճգ.»	103	20	Կմշ· մնթ. 6օը »	64	52
Նափօլէօն	87	12	Գա՚իմէ	8	17

ԻՄԹԱՆՊՕԼՏԱ

Ա· ՑԱԿՈԲ ՊՕՑԱՃԵԱՆ ՄԱԹԹԱ՚ԱՍԸՆՏ ԹԱՎ՚ ՕԼՈՒՆԵՐԸՑ

Ցինճանճըլար եօգուշը Ամերիգան խան

Նոյ. 30, 1908. ՅԻԱՎԷ Ի ՀԱՎԱՏԻՍ Ճիլա 51, Ն. 48

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Հիւքիւմէթ ի Օսմանիչէճ ադաը մուգարրէր օլան 1,365,000 ինկ. լիրալըգ աւանս գարարընըն գօնթրաթօսը դամ'իչէն ադա էտիլմիչ տիր։ Պիրինճի թադսիթ 600,000 լիրա վէչինաէն ալընաճադ, 300,000 լիրա Դիկաէմբերաէ, 800,000 լիրա Ճաննվարատա վէ 150,000 լիրա տա Փեորվարատա ուլընաճադ տըր։ —Էնէվ ղազէթասընըն պէյանընճա, Մըսըրատա Գանաւն ը էտասինին իհտասը իչինէ էհալի ի մահալիչէ թարաֆընատան Ըզտիվէ 130 պին իմզալը պիր իսթիտա թադսիմ օլունմըշ տըր։ —Էնտերաւն խատըմլարընըն չիմտիչէ գատար թէղքերէ ի Օսմանիչէլերի ւօգ իտի։ Գա լրատէ ի սէնիչէ անլէրին էտամիսի տախի նուֆուս ազֆէթլերինէ գայա էտիլճէնքլէրինէն, խատըմլար տախի րէյ վէրճէնքլեր տիր։ —Զարչէնպինի կիւնիւ իմթիման էտէն մէճլիս ի վիւքէլտատ ընթիխապաթ մուա'ամէլաթը հէնուզ խիթամ պուլմամըշ օլան վիւսյէթլէրէյ մուհապէրէ օլունարադ, զէման ը քիւչարն անա կէօրէ թա'ինինէ գարար վէրիլմիչ տիր։ —Իճրա օլունան թէտգիգաթա կէօրէ, Մ'արիֆին խազինէսէն մէճմու' ը մաթլուգ 67,833,403 ղրուշ 15 փարա տըր։ Գանընն թանզիմ գըլընան ազֆէթլերի միւյուն ը գայր ի մունթազամէ միյանընտա գայա էտիլմէք իւզրէ, Մալիյէ նազարէթինէ կէօնտէրիլմիչ տիր։ —Մալիյէ նազըրը Գասը Ալիյէ պիր մուհիմիրէ թադսիմ էտէրէք, հալա'իճ ի գարուրիյէ գապուլինատէն էչնատան 0/0 16, վէ էմթո'ա ի թէզվինիյէտէն 0/0 20 կէօմրիւք րէսմի ալընըը թէքլիֆ էյլէմիչ տիր։ —Թայճ ղազէթասընըն միւտիրի Մր. Վալանթինի ճէնտապէլի Զարչէնպինի կիւնիւ իչխոսընն մահքամա'ասընը զիյարէթլէ, ակր մուհարիրիյէյէ պիր սա'աթատան զիյատէ պիր միւտաէթ միւզագար էթմիչ տիր։ —Շուրա ի Տէվլէթ ա'զասընտան Բանմի պէյինի բիյասէթի ալթընտա պիր հէյէթ Զարչէնպինի կիւնիւ պէրայը թահդիտաթ Վիրան չէնրէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էթմիչ օլաըղը իսթիխպար գըլընմըշ տըր։ —Մէճլիս ի մէգա'ուսան սա'իրէսինին գարչըսընտա փարքէ թէֆթիշ էտիլճէն մահալին վաստըքընա վէ Սյա Սօֆիա մէյտանընըն օրթասընտա «Ալիսէթ ի Հուրրիյէթ» նամը իլէ սուսմաքի մէյմէրէճէն մուտանանա' պիր հէյքէլ րէքզին, վէ գանուն ը մէզքիւրըն խաթըրէ ի ի'լանը օլմադ իւզրէ, Գանուն ը էտասինին թարիխ ի ի'լանընըն ասխի իւզրինէ հաքքը թէգարրուր էթմիչ տիր։ —Մէքթէպ ի Սուլթանի միւտիրի 'Ազմի պէյ էֆէնտի' Փրէվէզա ասնաձաղը մէգ'ուալըզընա թա'ինին զըլընմըշ տըր։ —Վիլայաթ ը սէլասէ ժանտարմա մէ'մուրը ճէչն. Բուպիլան փալա թարաֆ ը Սատրա'զամիէճն պա թէլէֆրաֆ Տէրիսա'ատէթէ չաղրըլմըշ տըր։ Զաղրըլմասընըն սէպէպի' 'ումում մէմալիք ի Օսմանիչէ ժանտարմա թէնսիղաթը մէգ'ուասան մէճլիսինէ թէվտի' էտիլմէք իւզրէ հաիրլաճադ վրօժէ հադրընատա բէ'յ ու միւթալա'ասընը իսթիֆսար էթմէք մադսէտինէ միւսթէնիա լմիչ։ —Ասկէր ալընաթրընա կէօրէ, Թաչրատան կէլէն մէգ'ուասան էֆէնտիլէր պուտասան պէօյլէ հէր կիւն Իթթիհատ վէ Թէրաղդը ճէմ'իյէթի մէրքէզինատէքի գլուպատա Թօփչանարադ մէգ'ուասան մէճլիսինատէ միւզաքէրէ էտէճէքլերի մատաէլէրին մուզատատէմաթընը չիմտիտէն հաղրըլամազա պաչլայաճադըր տըր։ —Ասկար ը Իրանիան բէ'իսի Սէֆթար Խան Թարաֆընատան Տէրիսա'ատէթէ պիր մուբախասա կէօնտէրիլտիյինի ժամանակ հաղըյօր։ —Սէրվէր Ֆէնոնան մէճլիս ի մէգ'ուասընըն Ելլորդ սէրայընատա մէրասիմ տա'իրէսինատ քիւչատա էտիլճէճէյինի խապէր ալարադ տէյօր քի, «Մէճլիս ի մէգ'ուասընըն մէրասիմ տա'իրէսինատ քիւչատընա օլանճա դուվվէթ ի մուհասէֆէթիմիզէ իթիրազ էյլէրիլ։ Զինճքի մէճլիս ի միլլինին օրատա քիւչատընը գապուլ էթմէք միլլէթին պունճա ֆէտագարլըզըդար լէ էյէ կէչիրտիյի հաւրրիյէթին միւճահէսէմ թիմսալէրինի մապէյնին ճիվար ը խսթիխսատա մատաըրընա կէօնտէրմէք տէմէք տիր։ Միլլէթ մէճլիսինէ իճթիմա'կհահ հէր հալտէ մէճլիս ի մէգ'ուասան տաիրէսի օլմալը տըր. հիչ օլմազսա, մէճլիսին իւք իճթիմա'ը փադ զէմինդերատ 'ադա էտիլմիչ օլուր։»

—Վիլինատան Նոյ. 25 թարիխիյէ պիտիրիլտիյինէ կէօրէ, չայէա Տէվլէթ ի Սպիյէ Դիվան-ին Ճնճի կիւնիւնէ գատար Սվոթրիա իլէ միւզաքէրատա կիւրիչմէյէճէք օլուրսա, Սվոթրիա հիւքիւմէթի Տէվլէթ ի Օսմանիչէ իլէ միւնասէպաթընը գաթ'ա գատար վէրմիչ տիր։ Ցադադի Թանճին բէտմի մէնսա'ասան իճրա էթմէյի թահդիտաթա կէօրէ, պուտրիվայէթին ասլ ու էսասը ւօգ տըր։ Սվոթրիա սէֆիրի Տէրիսա'ատէթատէն մէ'զունէն մուֆարադաթի էթմէնի չա'ասը պուտասան զալաթ օլտըղընը պիտիրիյօր։ —Րիվայէթէ նազարէն, Բուսխա սէֆիրի Մ. Զէնովիէֆ կէրի չաղրըլարադ, կէրինէ տէվլէթ ի միւշարիլէյհանին Սֆինա սէֆիրի Մ. Զերպաչէֆ թա'ինին էտիլճէնէք տիր։ —Վանատան պիտիրիլտիյինէ

կէօրէ, ուսուլը իտարէ ի սապըգատա զապթ ու միւսատէրէ օլուննան էմլաք սահիպլէրինէ ի'տէ օլունմագատա իմիչ։ —Րուսիա Զարը Սէրը իսմինտէ պիր սէֆինէ ի հարպկէյի Գարատաղա հէտիյէ օլարագ վէրմիչ տիր։ —Սը'էրատէն պիլտիրիլտիյինէ կէօրէ, չիմտիյէ գատար էհալիյէ փէք չօգ զարար էթմիչ օլան Պէտէրհան նամ չագի պու քէրրէ Սը'էրա միւթէսարրըֆլըզընճա էլտէ էտիլէրէք, էհալի բահաթ ու սիւքիւնէ նա՞իլ օլմուշ տըր։ —Թայդ զազէթասընըն պէյանընտա կէօրէ, Րուսիա հիւքիւմէթի Սվոթրիանըն նօթասընտա վէրտիյի ճէվապատա Ինկիլիթէրրա, Ֆրանսա վէ Րուսիա հիւքիւմէթլէրի թարաֆընտան թանզիմ էտիլմիչ օլան դոնֆէրանս փրօկրամընըն մուհիմմ մատտէլէրինի քէմալ ը մէթանէթլէ միւսաֆա'ա էթմիչ տիր։ —Ճէրա'իմ ի սիյասիյէ մահքիւմէրինտէն օլուշ, էվվէլճէ սէպիլլէրի թախլիյէ զըլընմըշ օլանլարտան մէսարիֆ ի մուհաքէմէնին տախի 'աֆվը թահթ ը դարարա ալընմըշ տըր։ —Նիսան ը Սէրպէսթի ճէմ'իյէթինէ մէնսուպ էտկըսթըն գոմիթէսիյէ Զիղվիդ Գըլըչ ա'զալարը Թիւրքիանըն լնդըլապ ը վագը'տէ սէպպ էտէն խըտմէթլէրինտէն տօլայը, թարաֆլարընտան իթթիհատ վէ Թէրաղգը ճէմ'իյէթինէ խասսէթէն թէչէքքիւր էտիլմէսինի սէֆա-րէթտէն իլթիմաս էյլէմիշլէր տիր։ —Տախիլիյէ նազարէթինտէ պիր իսթիսպարաթ գալէմի թէչքիլ օլունմըշ տըր։

Ինճ. ճէյ. Սապըդ էրպա'ա չօպանը Եօրկիոս էֆ. Անաստասիատիս էրպա'ա քիլիսէսինէ իսթիֆասը-նը վէրիլպ թէրք էյլէմիշ, վէ 1909 սէնէսի Օգոս. նիհայէթինէ գատար էրպա'ա վէ էթրաֆ գարիյէ-լէրտէ միւպէյյիրլիք էթմէսի թէնսիպ վէ գարար է-տիլմիչ, վէ էյան իֆա ի խըտմէթտէ օլուշ, մէզ-քիւր միւտաէթ խիթաամը օլան 1909 Սեպտ. իսլ-թիասընտան ի'թիպարէն լիսան ը Թիւրքի վէ Եու-նանիստէ կէրէք վա'ըղուզ վէ կէրէք մու'ալլիմլիք էթմէյէ հաղըր օլաճաղընտան, իչպու միւտաէթ զարֆընտա թախիպ օլան մահալլէր իլէ մուխապէ-բէ էթմէյէ արզու էտէնլէր մէքթուպլարընը «Էր-պա'ատա Կարապետ ազա Տինկիլեան վասըմ ասըլյէ սապըդ Էրպա'ա չօպանը Եօրկիոս Անաստասիատիս» տէյիւ խիթապ էթմէլէրինի ի'չար էտէրիշ։ —Պան-տըրմա վա'ըզը Արամ էֆ. Թորոսեանըն ի'չարընա կէօրէ, Նոյ. 10/23ատէ, սա'աթ 10 բաստէլէրինտէ Պանտըրմա քիլիսէ մահալլէսինտէ պիր հարիգ զուռ-հուր էտիպ, թագրիպլէն 18 խանէ միւհէթերիգ օլ-մուշ տըր։

Էբմ. ճէմ. Մուհաճիրիյին գոմիսիօնը Մայր եկեղե-ցիտէ պուլունան վէ փաթրիգխանէյէ տօլմուշ օլան թաչրալըլարը չաղըրարագ անլերին հէր պիրիսինին ֆիքրինի անլամագա գարար վէրմիչ օլարագ՝ պունլարըն 150 գատարը քէնտի եէրլերինէ կիթմէք խա-թէտիքլերինտէն, գոմիսիօն պունունն իչիւն լազըմ օլան 200 լիրայը թէտարիք էտէճէք, վէ Իսթան-պոլտա վէրիլէն եէվմի ի'անէյէ խիթամ վէրճ-ճէք տիր։ —Րէսմէն ի'լան էտիլտիյի իւզրէ, Վան-լըլար Միրմիան Հայրիկին թէ՞սիս էյլէմիչ օլտըղը վարագ մէքթէպլինէն յորկիան զիյնէթինի իճրա էթմէյէ հաղըրլանմագատա օլուպ, պու միւնասէ-պէթլէ օլ մէքթէպլի ի'տաատիյէ մէքթէպլինէ թահվիլ էթմէյէ ճէհա էտճէճքլէր տիր։ —Մու'չտան կէլէն խապկըրէրէ կէօրէ, օրտարատա մալ վէ ճան վէ 'ըրզ էմնիյէթի հօդ տըր։ Գըչ տախի քէսպ ի չի-տէթ էտիյօր։ Սաստունլըլար վէ Տալուորիկիլեր աճ-լրգտան էօլմէմէք վէ քէնտիլէրին աճլըգտան էօլէն էվլատընը կէօրմէմէք իչիւն ուզագ մահալլէրէ կիթ-մէք իսթէյօրլար։ —Նիւ Եօրգըն Իվընինգ Փօսթ գա-զէթասընըն մուխապիրի Պ. Յովհաննէս Ճակոբսան պու հաֆթա Ամերիգատան Տէրիսա'ատէթէ վասըլ օլմուշ տըր։ Պ. Յովհաննէս 'անտասըլ Վանը օլուպ, էջմիածինին Գէորգեան ձեմարանընտա իքմալը միւտաէթ էթթիքտէն սօնրա՝ Ամերիգայա կիտէրէք օրատա Վիսգանսըն տար իւլ ֆիւնուսընընտան տախի մէ՞զուն օլմուշ, վէ Նիւ Եօրգ Ուօրլտ վէ սօնրա Իվընինգ Փօսթ գազէթասընըն հէյ'էթ ի թահրիրիյէ-լէրինէ իչթիրաք էթմիչ տիր։ —Փաթրիգխանէտին թաչրա միւհէթաճիյինէ 1,200 լր. կէօնտէրիլմիչ տիր։

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

—·—

Ա.Ընդ.ս. Փրակատա նէչը օլունան Նաբօնի էմրի նամ պայընճա Զէհ գազէթասը Գաթթարօտան ալ-տըղը աթիտէքի թէլէկրաֆը նէչը էթմիչ տիր. «Գարատաղլըլար մուհարէպէ իչիւն հաղըրլանմըշ-լար տըր։ Գարատաղլըլար Պօչչէ տը Գաթթարօյա հաքիմ օլան Լըվինէն նամ եիւքսէք հուտուտա թէ-փէսի իւզէրինէ պէօյիւք թօփլար եէրլէչտիրմիշլէր տիր։ Թօփլարըն աղըզլարը Գաթթարօյա վէ էթրա-ֆընտաքի խոթխոթճամաճա չէվրիլմիշլէր տիր։ Զա-պթանը 'ասքէրիյէ վէ մէ՞մուրիյն ի միւքիյէնին 'ա-՞իլէլէրի զաթէն միւճարաթաթ էթմիչ օլուպ, 'աս-քէրի վէ միւքի էվրագ վէ տէֆաթիր սա՞իր եէրլէրէ նագլ էտիլմիշլէր տիր։ Գաթթարօ Գաթթօլիք քի-լիսէլէրի քէնտիլէրին խաղինէլէրինի Տալմաչիատա պուլունան սա՞իր Գաթթօլիք քիլիսէլէրինէ հօլա-մըշլար տըր։ Գարատաղլըլար արթըգ Գաթթարօ չարչը վէ փազարընա կէլմէյօրլար։» Նաբօնի էյմրի-նին 'իլավէթէն պէյանընա կէօրէ, Հէրսէքտէն Գա-

բառաղա միւմթէա կէչիտի թէչքիլ էտէն Տուգա Տէրպէնտի գուվվէթլի սուրէթաէ թահքիմ էտիլմիշ տիր։ Միւտաֆա'ա իչինն 8,000 Թարատաղլըլար Նիքչիթիտէ Թօփլանմըչլար տըր։ Գաթթա բուտա քեհրն օլուպ տա էքսէրիա Զէթինէէտէն չէքիլէն թէկէկրաֆնամէլէրին վասթա իքէչիտէսի օլան Ավսթրիա Թէլէկրաֆխանէսի պու տէֆ'ա սէտա էտիլմիչ տիր։ Ավսթրիա–Մաճարիսթան օրտուսը ճէրիտէ ի բեմիյէսի 100 մաքինալը Թօփ միւֆրէզէլէրինն Թէչքիլինէ մախտուս պիր էմրնամէ ի իմիէրաթօրիյի Նէչր էտիյօր։ Իչպու միւֆրէզէլէրտէն 62սի Ցունվ. 1է վէ միւթէպաղը 38ի տաիսի փետր. 1է գատար հաղըր վէ ամատէ օլաճապլար տըր։ Անլէր 79 վիյատէ վէ 20 խաֆիֆ վիյատէ ալայլարը իլէ պիր սիւվարի ֆըրդաստնա բապթ էտիլեճէքլեր տիր։

Հէնթէրան. Պիւթիւն Անկլօ–Հինտ մաթպու'աթը, Հինտսթանտա մուդիմ Լվրօփալըլար վէ պիւճիւմլէ սատըգ եէրլիլէր անտրչսթէյնը իլէ դատաէն ֆի'իլի դաթլ իմբատըննտա պուլունան քիմսէլէրին քէօքիւնիւ գուբուլթմադ իչինն մէ"մուրիյն ի հիւքիւմէթին տէրհալ թէտապիր ի միւ'էսսիրէ իմթիհազ էթմէսինին լազըմ խոչի խուսուսընտա միւթթէֆիզ տիրլեր։

Ադրէճա. Նիւ Եօրգտան խապեր վէրիլտիյինէ կէօրէ, Եպիսկոպոսական բուհպանընտան պա'զըլարընճա Թէրվիճ էտիլէն իմանլէ չիֆա վէրմէք փըրօփականտասը 'ամէլի պիր չէքէլ կիրմիքտաէ տիր։ Նոյ. 16տա Նիւ Եօրգ քհլիսէլերինին իւչհինտէ վա'ըզլար իման իլէ չիֆա պուլմազ մատտէսինտէն պահա էթմիչլեր տիր։ Պօսթընտա Էմմանուէլ քիւլիսէսի Հարէքէթինին մուճիտի օլան Տր. Ուսթըր իւրի մինպերտէն քէնտիսիյլ բէֆիդինին իմբատ էթմիչ օլաբդլարը իլէ տա՛իր մա'լիւմաթ վէրմիչ տիր։ Տր. Ուսթըրըն պէյանընճա, պու հարէքէթին խիւլասատը 'իլմ ի բուհճա սէօյլէյէրէք, էն ևէնի ուսուլը ֆէննիյէսինին 'ադլի վէ բուհանի խասթալըդլարըն Թէչֆիյէսինէ թաթպիդի տիր։ Պու իչ Թանզիմ էտիլէրէք երքէքլեր իլէ դատընլար չօգճա միւնֆէրիտէն Թէտավի օլունմըչլար տըր։ Թէուլ մանևասը կիպլի ասլը օլմայան "իլէթլեր տախի իչլերինտէ օլտըղը հալաէ չօգճա արնիր խասթալըդլարը Թէտավի օլունուր։ Հաղըդ պիր Թապլիպ Թարաֆընտան խասթա օլտըղընտա տա՛իր պիր բաիօրթ իպրաղ էթմէտիքճէ, հիչ պիր խասթա դապուլ օլունմատըղը կիպլի, իւղէրինտէ 'ամէլիյաթ ը ճէրրահիյէ իմբատ օլունմասընը մուճիպ պիր 'իլէթի պուլունան խասթալար տախի բուհանի Թէսէլլի իչինն օլմատըդճա դապուլ օլունմազլար։ Տր. Ուսթըրըն պէյանընճա, Պօսթընտա Ֆադիր վէրէմիլէլեր ասասընտա իմբատ օլունան իչ՝ սինիր խասթալըդլարընն Թէտավիսինտէն Ֆարգը ատը։ Կէչէն աչնէ պու կիպլի 27 խասթա Թէտավի էտ'ւլիպ, անլէրտէն հէր պիրինի սաղալմըչ տըր, վէ Պէյն էլ միլէլ Վէրեմ Գօնկրէսի՝ միւքեաֆաթէն էմմանուէլ քհլիսէսինէ պիր ալթուն միտալեա վէրմիչ տիր։

ԻԳԹԻՊԱՍԱԹ

Աճապօ. Բիւբա վաթանտաչլարըմըզըն խաթէտիքլերի իսլահաթ ը տախիլիյէ, էրմէնի փաթրիգխանէսինին պու պապտէքի Թալէպինէ գարչը իՏԹիմալ քի Պապ ը 'Ալի տէ պիր վեզիր վէ եա միւչիրին Թահէր ը րիյասէթինատ, հարպիյէ, 'ատլիյէ, տախիլիյէ, մալիյէտէն պիրեր մէ"մուր ալարագ պիր գօմիսիօն ի'ղամ էտէր։ Պու գօմիսիօն տա տիկեըլերի կիպլի պա'զը մէ"մուրլարը 'ազլ վէ նասպ էտէր, լայիհալարընը պուրայա կէօնտէրիր։ Նէթիճէտէ Ա.Հ.Էտին, Պետրոսըն, Եօրկինին, Մօիզին միւչԹերէք քէսէսինատէն պիր չօգ մրգտատա պալիզ օլան խարճրահ չըգար։ Պիզ զամմ ը մա'աչ վէրիլմէզ տէյիս տիւչիւնիւյօրըզ. էկէր օ տա վէրիլիրսէ զարարրըն իչի գաթ օլմասը տահա ֆէնտա։ ՄէչրուԹիյէթ ի իտարէյի գապուլ վէ ի'լան էտէն հիւքիւմէթ ի 'Օսմանիյէնին Թահթպիդաթտա տիւչիւնէճէյլի էհէմմիյէթլի մէս'էլէլեր պուտնպար տէյիլ։ Իչի Բիւբա պիր էրմէնիյի էօլտիւրիւր. պուբատա գուվվէթ զալէպ էտէր։ Իչի էրմէնի Բիւբալերի մա'նէն մահվ էտէր, պու տա հիսապա տախիլ օլամազ։ Պունպար հայաթ ը իճթիմա'իյէնին մատտի իհթիյաճաթը հարպ ը տա՛իմիի, էտասի մայտոը տըր։ Միլլի 'աչիրէթի բէ"իսի, օ չէօլ զէքիսի Իպրահիմ, Անատօլուչա վաւրաթգլարը տատրալ ի գահր ու Թէտամիր հէր պիր միւԹալա'ատընն ֆէվգինատ օլան սապլըգ մապլչն ի բիճալիյէ իլէ անլերին Անատօլուտատա պուլունան հէմիչալերի հիմայէ ի մախսուսէսի ալթընտա ալայը իլէ Իսթանպօլա կէլիպ 'ավաէթ էթտիքտէն ատնրա, քէնտիսինէ մէրտասիմ ի խօչ ամէտիյէ կէլէն սա՛իր բուէ'էտա ի 'աչա՛իրէ, «Պէն Իսթանպօլը կէօրտիւմ, Թէքմիլ բիճալ իլէ կէօրիւչտիւմ, պունպարը հէվի հիքմէթ ի հիւքիւմէթտէն, մէնտֆի' ի 'ումումիյէյէ խըստէթտէն չօգ ուզագ պուլտուտ, հէվիսինի սոթտն ալտըմ, նէ եափարատնըդ եափըն, պանտա իսթինատա էտին, պէն սիլի պուբթարըրըմ,» տէտի, վէ պուննու պիկիր'իլ օն սէքիզ սէնէ իսպամ էյլէտի։ Էկէր պու վահչի, հարաքեաթընը հուրրիյէթ ի մուճթատա ալթընտա ճէմ' էտիպ տէ Վիրան չէհրինի Թէչ-

քիլաե կէօսթէրմիյի հուբրիյէթի, հարաքեաթ ը 'ուսմուսիյէսինէ թաթպիդ էտէ պիլմիշ օլսա իսի, նէ քէնտիսի պէօյլէ սիրկեր բուլ"էսա ի 'աչա"իր թաբաքինատան թէրք էտիւիր, նէ ան ուֆագ պիր սաթվէթի իլէ մահվ էտիլէ պիլիր իսի: Հարէքետ թէրը արթըզ ինսանլարըն իսթէմէյի սուբէթաէ սեվգ վէ իսարէ ֆէնէնիսի պիլմիշ օլսա իսի, պուհիւն Տէյարպէքիր, Հալէպ, Մուսուլ վէ հեվալիսինաե զայր ի զապիլ ի մահվ պիր ճեմ'իյէթ թեշքիլ էթմիշ օլուբ իսի: Պունլար վէ պունլարըն սեպեպ ի հուսուլը ինսարէ ի սապըգա զէմանընսա նազար ը սիզդաթա ալընմասը. զօմիսիօնլար, հէ"յէթլէր կիթան, հիչ պիր չէյ հասիլսաը: Վէ պուհունուն իչիւն տէ հէր չաիս, ահէնկ ի 'ուսմուսինէն մուհաֆազասը չարթըյէ արզու վէ թալէպինաե հուբր վէ սերպեսթ պրագմագ էտասլարրնը գապուլ էթմէք իճապ էտէր: ԵԷնէ Դ.ալէբա

Կէչէօ. Աբա սբրա Կիրիտաէն ալտըզմըզ մէքթուպարա անվալ ը էսէֆիչիմալարընա վազըֆ օլույօր իսիք. Ֆագաթ թէմամըյէ մուխթէ'ին տէյիլ իսիմ: Տէյօր իսիմ քի, «Կիրիտ խայը զէմանատան պէրու խսիիգլալա նա"իլ օլաը. պիզիմ իտաբէմիզտէն գուրթուլտըգտան սօնրա թարիգ ը թէրթագըյէ գօյուլմըշ տըր. պիր ազ ֆագլա կիւրիւքթիւ էտիյօրար. հագիգաթ ը հալ ատֆէքլէրի տէբէճէտ տէյիլ պիր վէ օլամազ: Իչին իչինատ Բուամլըզտան միւնթագիլ պիրագ հայզարաճըլըգ, պիրագ ի'զամճըլըգ վար: . . . Պէն պու միւթալա'ատա իքէն հասդ էլ իճապ Կիրիտ կիթմէք լազըմ կէլսի, Կիրիտ Հանիայա կիթմիմ, հէման հէր քէս իչէ մաե'արէֆ էլլէտիմ: Պիր ատ նէ՞ կէօրէյիմ. Կիրիտ Միւսլիմանլարը փէք զէվայը իմիչլէր. հաթթա օ տէրէճէ քի, պիզիմ հիւքիւմէթի ե զայիմէ ի սապըդամըզ պիլէ պու գատար գուշմ էտէմէզ իսի: Զէվայլըար չէհրէյրատէն տըչարը չըգամազըար, քէօյլերինէ, չինֆիլիքլերինէ կիտէմէզլէր, քէօյլեր, չինֆիլիքլեր, ամէչէ վէրիմիչ, իսարագ էտիմիչ: Վէհամըզ Կիրիտ Բուամլարընըն Միւսլիմանլարա գարշը օյան զուլմընը կէօգիւմէ կէօրսիւմ. հագիգաթէն օֆուրուսլաճագ հալը զայմամըշ իսի: Հէլէ թէչէպիւսաթ ը պէլէտիյէ վէ նաֆի'ե իչիւն հիչ սօրմասընը. օ գատար կէրի քի, Աննասօլուհզըզըն էն կէրիյէ զալմըշ պիր վիլայէթի Կիրիտաէն փէք միւթէրագգի տիր. չէհր հօգ, հօլ հօգ, ասայիչ հօգ, վէհամըզ էտագագ ը մէտէնիյէնինն հէգիգաթ: Պիր Կիրիտլի Բուամ տօգթօրըյէ, հէմ տէ հազագաթը, ահիգ ի վիճանն օլարզը ճիւմէճէ մուսասագ պիր տօգթօրա արամըշտա պիր կիւն պիր մուհավէրէ կէչսի: Օ տէտի, Ա՜հ, պիզ ատպահալարըն գալգընճա օ կէճէ զարիճընտա նէ կիգի վուճուդ'սի օլարզընը թահգիգ էթմէտէն տըչարը չըգամայըզ: Զրգրնտա պիւէ իւք բասի կէլէճէյիմիզ այնասարդա իւք խիթապզմըզ, «Նէ՜ վար նէ՜ հօգ. պիր վուճուդ'սի վա՞ր մը,» սիւ"ալընը իրատ էթմէք օլուբ: Անճագ էյի ճեվապլար ալարգտան տօնրա միւսթէրիհանէ իչիմիզէ կիտէրիզ. հօգատ էվէրիմիզտէ գափաճըրըզ: Կիրիտ Բուամլարը գայլըճա իքի գըսմ տըր: Կիրիտաէ Իսլամ վէ Սրիսթիյան էհալի պէչինատէ կիւրիւքթիւ, վուճուդ'սի օլմատարը զէմանլար մուխթագա ֆըրգա զավզալարը վար տըր: Սէօվիւմիւ գըսա քէսէրէք չունուճ սէօյլերիմ քի, Կիրիտ Բուամլարը հաքիմիյէթէ լայզ սէյիւլէր սիր: Հիւքմ վէ իսարէյի անլէրին էլինտէ պրագտագ էն պէօյիւք պիր զուլմը իճրա էյլեմէք սէմէք սիր: ԵԷնէ Դ.ալէբա

—·—

Պոսկոր Լիհըբէւլըը. — Պուլկար էկզարքլըզը իսարէ ի 'ուսմուսիյէսի Սէն Սթեֆա մէճլիսի բուհանինէ 'ա՞իտ տիր: Սէն Սթեֆա պիր մի"էսսէսէ ի 'ալիյէ ի տինիյէ օլուզ, բէ՞իսի էկզարք օլան բուհանի տիր, ա'զասը իսէ Պուլկար քիլիսէսինին, հա՞նի Պուլկար Օրթոտօքս Սրիսթիյանլարընըն մէթրոփոլիտլէրինատէն 'իպարէթ տիր: Յադաթ պուա'զա Սէն Սթեֆատա քհամիլէն միւճթէմի' պուլունմայըզ, հէյ'էթ ի 'ուսմուսիյէճէ լինթիհապ էտիլէն տէօրիթ մէթրոփոլիտ անլէրէ վէքհալէթէն ի֊ֆա ի վազիֆէ էալէր: Վիլայաթ ը 'Օսմանիյէ տաճիիրինատ պուլունան Պուլկար մէթրոփոլիտ իսարէ ի բուհանիյէլերի տէվա"իրիյէ Պուլկարիսթան էմարէթի տաճիրինատ պուլունան տէվա"իր ի բուհանիյէ ի միւսաասիյէ պու էկզարքլըզը թէչրիճ էտէր: Պուլկար էկզարքլըզը Բուամ փաթրիպիյինին մէզալիմինատէն չիքհայէթ էտէն Պուլկարլըզը հիմայէ մադաէանինէ մէպնի օլարագ վազիֆըյէ Բուամ սինընըն միւտաախէլէսիյէ մէկյատնա կէթիրիլմիշ պիր միւ"էսսէսէ տիր: Բուամ քէնտի սիյասէթի ի չարպիյէսի իճապաթընատան օլարագ Բուամլարատն զիյատէ Սլավ 'ունսուրընատան խըսամէթ կէօրէճէյինի պիլտիյի ճիհէթիէ էվվէլա Պուլկար գավմիյէթինի իչնա, վէ ատնիյէն պու գավմիյէթէ պիր մէվճուտիյէթ ի իճթիմա'իյէ վէրէպիլմէք իչիւն Պուլկարըզ տիրանէթճէն Բուամլարատն թէֆիրիգ էյլէտի: Աբրըզ Պուլկարլար քհնտի տա'վալարը մուճէպինէ Զարըզգ թաճը ալիճնատա միւճթէմի' տիրլէր, պիզիմիչ արալարընատա մաթպու'իյէթ վէ թաալի'իյէթ գալմամըշ տըր: Պու սեպեպլէ Պուլկարիսթան Զարըզը Պուլկարլարըյէ ալինատալարը օլան Մաքետոնիալը 'Օսմանլը Պուլկարլարընն բիյասեթի ի բուհանիյէլերի արթըզ պիր եէրատ թէճէմմիւ' էտէմէզ: Պինա"էն 'ալեյհ էկզարքլըզ ևա միւնհասրբէն 'Օսմանլը Պուլկար վաթհանատալարըմըզդա 'ա՞իտ վէ Պուլկարիսթանալա հէր տիւրլիւ միւնհասէպաթատան միւթէճէերիտ պիր իտարէ ի բուհանիյէ օլարագ մահիյէթ ի սիյասիյէտինատէն 'արի գալմալը վէ հաիատ մէմաիքը ի 'Օսմանիյէտէն չըդըպ կիթմէյէ տիր: Սաղոմ

ԻՍԹԱՆԳՕԼՏԱ

Ա. ՅԱԿՈՐ ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊՈՒԱՍՔՆԵՈՒ ԹՈՊ' ՕԼՈՒՆՄԸԵ

Ֆինանսանճըլար եօգուշը Ամերիգան խան

ՄՈՒՀԻՄ ԻԼԱՆ

«Հոդևոր երգարան եղանակներով» նամ եէնի իլահի քի-թապը թապ՝ էսիլմիչ վէ ինթիշար մէվգը՛ինէ վազ՝ օլունմասը իչուն բուխսաթը ալընմըչ սըր։ Պու քիթապ էլեէվմ սաթըլ-մադսա սըր։ Հէր նուսխէսինին պէտէլ ի զըյմէթի 15 ղուրուչ — 3 չարեէք սիր, փօսթա իլէ քէնտիլէրինէ թէք պիր նուսխէ կէօնտէրիլմէսինի իսթէյէն քիմսէյէր՝ իլավէթէն 2½ ղրչ։ փօսթա ի ճրէթի տախի կէօնտէրմէլի սիրլէր։

ԱՃԷՆԹԱԼԱՐՐՄԸՋԱ

Կէլէճէք սէնէ 200 ղրչ.ըզ ղազէթա սըփարըչաթընսա պուլունան աճէնթալարըմըզա 0/0 15 իսդոնթօ էսիլէճէք սիր։ Պիր աճէնթա ֆարգը տարէսլէրէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ 200 ղրչ.ըզ ղազէթա սըփարըչաթը վէրէճէք օլուր իսէ, անա 0/0 10 թէնզիլաթ իճրա էսիլէճէք սիր։ Պիր տարէսէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ 500 ղրչ.ըզ ղազէթա սըփարըչաթը էսիր իսէ, էսիլէճէք թէնզիլաթա՝ իլավէթէն պիր սէնէլիք Աւեռաքէր տախի մէճմանէն կէօնտէրիլիր։

«ԱՒԵՏԱԲԵՐ»Ի

ՀԱՊԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ ՍՈՎԵԱԼՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Իզմիրի Ե. Ռ. Ընկերակցութիւն 324, Վէզիր Քէօփրիւի Աւետ. եկեղեցի 432, Զիլէի Աւետ. եկեղեցի 270, Ս.Ֆ. Գաբրհիսարի Աւետ. եկեղեցի 540, Օրտուի Աւետ. եկեղեցի 972, Հալէպի Աւետ. եկեղեցի 1,080, Պահապմաչէ Սիմոն Կ. Հաճէհանի ձեռքով 100 դահ.։ Տիկին Հաճի Փիլօր Հաճի Սարգահամեան Պահապրմասի 40 դահ.։

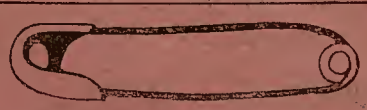

Էն մագպուլ նէվ'ալէն օլան իչպու սաղլամ Ամէրիկան էմնիյէթ թօփուլարընան իչթիրա էթմէք խաթէյէնլէրին պէրվէճճի սաթի տարէսէ միւրաճա'աթ էթմէլէրի իլա'ն օլունուր։

Յարութիւն Ամիրալեան վէ էվլատը Մարաշ։ 2—5

ՀՕՂՐԱՑԻԱ Ի ԹԱԳԻՒ

(Աբապէ է–Լ հբո–ֆ Թէ–ըէ է–Լ 'եդոբէ)

Պու քիթապ պու ասէֆ'ա պա'զը Թէպտիլ վէ Թա'տիլաթ վէ 'իլավէլէր իլէ իքինճի ասէֆ'ա Թա'պ վէ Թէմմիլ էտիլմիշ օլուպ՝ 100 դառուր կիւզէլ բէսմլէրի վէ չէքլէրի, վէ ռօդուզ 'առէտ սաիի նէֆիս վէ բէնզիլի խարիճալարը հավի օլարագ 20 ղրշ. ֆիյաթլէ սաթըլմագտա սբր։ Իսթէյէնլէրին Տէրիսա'ատէթաէ Ամէրիգան խանըննա Մր. Ու. Ու. Փիթէ միւրաճա'աթ էյլէմէլէրի իլ'ան օլունուր։

2—3

Եարըն կէնճլէրին առա'ա մէճլիսի ալաթ. սա'աթ 9.30ատ Գումգափուտա Բէսթաէ ին'իլատ էաէճէք տիր։ Իսկիւտար, 9։